

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ПРИМЉЕНО: 26. 3. 2021

ОРГ. ЈЕД. 09 БР. 498/21

Образац – 1

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ:



ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ

о пријављеним кандидатима за избор наставника и сарадника у звање

І. ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке: 01/04-3.230/21 од 01.02.2021. године

Ужа научна/умјетничка област:

Српска књижевност и култура са компаратистиком и теоријом књижевности

Назив факултета:

Филолошки факултет

Број кандидата који се бирају

Два (2)

Број пријављених кандидата

Један (1)

Датум и мјесто објављивања конкурса:

10. 02. 2021. у Гласу Српске и на www.unibl.org

Састав комисије:

1. Др Бошко Сувајчић, редовни професор, Универзитет у Београду, Филолошки факултет, ужа научна област Српска књижевност, предсједник
2. Др Снежана Самарџија, редовни професор, Универзитет у Београду, Филолошки факултет, ужа научна област Српска књижевност, члан

3. Др Ранко Поповић, редовни професор, Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет, ужа научна област Српска књижевност и култура са компаратистиком и теоријом књижевности, члан

Пријављени кандидати

1. Др Јеленка Пандуревић, ванредни професор, Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет

II. ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први кандидат

а) Основни биографски подаци :

Име (име оба родитеља) и презиме:	Јеленка (Јеленко и Љубица) Пандуревић, рођ. Бојић
Датум и мјесто рођења:	14. 02. 1974. у Котор–Варошу
Установе у којима је био запослен:	Народно позориште Републике Српске (1993); Музичка школа „Владо Милошевић” Бања Лука (1998–2000); Техничка школа, Бања Лука (2000–2002); Универзитет у Бањој Луци, Филозофски факултет (2002–2009); Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет (2009–).
Радна мјеста:	Организатор и пропагандиста; Професор српског језика и књижевности; Сарадник на Одсјеку за српски језик и књижевност Филозофског факултета; Наставник на Студијском програму српског језика и књижевности Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци.
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:	Комисија за наставу словенских језика и књижевности Међународног комитета слависта; Комисија за фолклористику Међународног комитета слависта; Удружење фолклориста Србије; Друштво чланова Матице српске из Републике Српске; Центар за фолклористику и студије

културе.

б) Дипломе и звања:

Основне студије

Назив институције:	Филозофски факултет, Универзитет у Бањој Луци
Звање:	Професор српског језика и књижевности
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 1998.
Просјечна оцјена из цијелог студија:	9,48

Постдипломске студије:

Назив институције:	Филолошки факултет, Универзитет у Београду
Звање:	Магистар филолошких наука
Мјесто и година завршетка:	Београд, 2004.
Наслов завршног рада:	„Народна балада на међи митског и историјског”
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	Филолошке науке
Просјечна оцјена:	9,25

Докторске студије/докторат:

Назив институције:	Филолошки факултет, Универзитет у Београду
Мјесто и година одбране докторске дисертација:	Београд, 2009.
Назив докторске дисертације:	„Приповједне пјесме у <i>Босанској вили</i> ”
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	Књижевне науке
Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање, година избора)	Универзитет у Бањој Луци, Филозофски факултет, асистент за наставни предмет Народна књижевност, Одлука бр. 05–204/2 (2002). Универзитет у Бањој Луци, Филозофски факултет, виши асистент за предмет Народна књижевност, Одлука 05–4/05 (2005). Научна област Теорија и историја књижевности. Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет, доцент за ужу научну област Српска књижевност, за наставне предмете Народна књижевност 1 и Народна књижевност 2 (2010). Одлука 05–2390–XXXV–8.6.1/10.

	<p>Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет, ванредни професор за ужу научну област Специфичне књижевности – српска књижевност, на наставним предметима: Српска народна књижевност, Српска народна књижевност 1 и 2 и Народна књижевност 1 и 2. Одлука 02/04–3.2036–117/15.</p> <p>Избор у звање потврђен овом одлуком изједначен је са избором на ужу научну област Српска књижевност и култура са компаратистиком и теоријом књижевности, Одлука 02/04–3.1334–48/20</p>
--	--

в) Научна/умјетничка дјелатност кандидата

Радови прије последњег избора/реизбора

(Навести све радове сврстане по категоријама из члана 19. или члана 20.)

Научна монографија националног значаја

Члан 19/3

1. **Пандуревић, Јеленка:** *Из фолклорне ризнице „Босанске виле”. Епско-лирске пјесме.* Нови Сад – Београд – Бања Лука: Матица српска – Институт за књижевност и уметност – Друштво чланова Матице српске из Републике српске, 2015, Том I, ISBN 978-99976-640-0-6; ТОМ II, ISBN 978 99976-640-1-3.

Оригинални научни рад у научном часопису међународног значаја

Члан 19/8

2. **Пандуревић, Јеленка:** „Народне пјесме о жени која издаје сина да би сачувала брата”, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књига 53, свеска 1–3, Матица српска, Нови Сад, 2005, 83–96;
3. **Пандуревић, Јеленка:** „Жене–владарке и културноисторијска предања.” *Научни састанак слависта у Вукове дане*, Зборник радова, 37/2, Београд 2008, 91–101;
4. **Пандуревић, Јеленка:** *Докторска дисертација Иве Андрића и српска усмена традиција.* Научни састанак слависта у Вукове дане 41/2 (2012). Београд: Међународни славистички центар.

5. Пандуревић, Ј. Јеленка: „О болестима јунака народних пјесама”, *Philological Studies*, Том 2, 2014.

Оригинални научни рад у тематском зборнику/монографској публикацији међународног значаја

Члан 19/11

6. Пандуревић, Јеленка: *О чудесиним, летећим и подземним црквама српске усмене традиције; Жива реч*, Зборник у част проф. др Наде Милошевић–Ђорђевић, Балканолошки институт САНУ, Филолошки факултет Универзитета у Београду, Београд 2011, 397–417.
7. Пандуревић, Јеленка: *О неким терминолошким недоумицама и проблемима класификације народних пјесама из Босне и Херцеговине; Bałkański folklor jako kod interkulturowy*, том 1. г. Joanny Rękas, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań 2011, 65–75.
8. Пандуревић, Јеленка: *Нашарованість однієї метафори. Голос та сльози як axis mundi. (Слојеви једне метафоре. Глас и сузе као axis mundi)*; Народна творичість та етнологія. Сербська фольклористика 2/2012. Національна академія наук України. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, 45–50.
9. Пандуревић, Јеленка: *Narratives about the Second World War between oral history and folklore tradition. Belief Narrative Genres. International Society for Folk Narrative Research – Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet. Novi Sad, 2012. 197–203.*

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја:

Члан 19/9

10. Пандуревић, Јеленка: „Инцест између брата и сестре у митолошким и историјским баладама”, *Радови*, Филозофски факултет Бања Лука, 7 (2004), 157–174;
11. Пандуревић, Јеленка: „Проучавање народних балада у настави”, *Радови*, Филозофски факултет Бања Лука, 8 (2005), 149–160;
12. Пандуревић, Јеленка: „Сестра чи мати? Причинки до вивчення південнослов'янських народних балад”; *Проблеми слов'янознавства*, Випуск 58, Інститут славістики, Львівський національний університет імені Івана Франка, 2009, 158–162.
13. Пандуревић, Јеленка: „Митске жене српских предања”, *Свеске Матице српске*, бр.

48, серија уметности, св. 12, Нови Сад 2008, 83–90;

Прегледни/оригинални научни рад у тематском зборнику/монографској публикацији националног значаја

Члан 19/12

14. **Пандуревић, Јеленка:** „Сарадници *Босанске виле* и њихов рад на сакупљању народних умотворина”, Зборник *Књижевност и вредносни системи*, Институт за српски језик и књижевност, Бања Лука: Филозофски факултет, 2008, стр. 41–65;
15. **Пандуревић, Јеленка:** „Новелистичке пјесме у *Босанској вили*”, *Српско усмено стваралаштво*, зборник радова, Београд: Институт за књижевност и уметност, 2008, 35–389;
16. **Пандуревић, Јеленка:** „Једна народна пјесма из *Босанске виле* (проблем жанровског прожимања)”, Зборник *Синхронијско и дијахронијско проучавање врста у српској књижевности*, књ. II, Нови Сад: Филозофски факултет, 2009, 77–94;

Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у цјелини

Члан 19/15

17. **Пандуревић, Јеленка:** „Објављивање народних умотворина у *Босанској вили* као вид политичке борбе”, Зборник: *Књижевност, друштво, политика* (2008), Крагујевац: ФИЛУМ, 187–197;
18. **Пандуревић, Јеленка:** *О епским ратницама и хајдучицама, или о игри идентитета у српској народној епци*. Зборник: *Жене: род, идентитет, књижевност* (2011), Крагујевац: ФИЛУМ, 21–31.
19. **Пандуревић, Јеленка:** *Савјети за богоугодан живот у бесједничкој и усменопоетској традицији*. Зборник: *Бог* (2012). Крагујевац: ФИЛУМ, 525–531.

Научни рад на научном скупу националног значаја, штампан у цјелини

Члан 19/17

20. **Пандуревић, Јеленка:** „Прилог проучавању авункулата у српским народним

пјесмама”, у: *Традиција и савременост*, зборник радова са научног скупа одржаног новембра 2004, Бања Лука: Филозофски факултет, 2005, 395–403;

21. **Пандуревић, Јеленка:** „Српска фолклористика у Босни и Херцеговини (кратак преглед и перспективе)”, *Савремена српска фолклористика I* (ур. Зоја Карановић, Јасмина Локић), Нови Сад: Филозофски факултет, 2013, 43–56.

22. **Пандуревић, Јеленка, Ирена Медар Тањга, Драгица Панић Кашански:** „Omnia mea mesum porto. Могућности имплементације конвенције Унеско 2003 на примјеру сарајевско–романијске кајде”. *Владо Милошевић: етномузиколог, композитор и педагог, Традиција као инспирација*, тематски зборник са научног скупа поводом обиљежавања 40 година постојања и рада Универзитета у Бањој Луци, Академија умјетности, 2015, 293–309.

Научни рад на скупу међународног значаја, штампан у зборнику извода радова

Члан 19/16

23. **Пандуревић, Јеленка.** „Женидба сивога сокола између лирике, епике и бајке”, 42. међународни састанак слависта у Вукове дане/12–14. 9. 2012; Београд: Међународни славистички центар.

24. **Pandurević, Jelenka, Anđelković Maja:** „Digital Monastery Libraries. Possibilities and perspectives”, 3rd International Conference „Ohrid–Vodici 2015” – Rethinking the framework of Interdisciplinary cooperation between Cultural Heritage, Local Economic Development Tourism and Media/17–19. 01. 2015; Institute for Sociocultural Anthropology of Macedonia.

Научни рад на скупу националног значаја, штампан у зборнику извода радова

Члан 19/18

25. **Пандуревић, Јеленка:** „Етнографска збирка Архива САНУ и српска фолклористика. Проблеми и перспективе”. *Савремена српска фолклористика 2*, 05–07. 9. 2014. Београд–Тршић: Институт за књижевност и уметност – Удружење фолклориста Србије – Вукова задужбина.

26. **Пандуревић, Јеленка:** „Усмени текст између књижевног и обредног, на примјеру баладе *Милета и Милица*”, *Наука и традиција* /18. и 19. мај 2012; Филозофски факултет Пале.

Реализован национални научни пројекат у својству руководиоца на пројекту

Члан 19/21

Руководилац пројекта *Проучавање и заштита нематеријалне културне баштине Републике Српске*, Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци (2011–2017).

Реализован национални научни пројекат у својству сарадника на пројекту

Члан 19/22

27. Сарадник на пројекту *Књижевност и језичко наслеђе у Републици Српској и Босни и Херцеговини*, Институт за српски језик и књижевност Филозофског факултета у Бањој Луци (руководилац проф. др Лука Шекара, 2005–2009).
28. Сарадник на пројекту *Књижевност и вредносни системи*, Институт за српски језик и књижевност Филозофског факултета у Бањој Луци (руководилац проф. др Младенко Сацак, 2007–2009).
29. Сарадник на пројекту *Народна предања из Босанске крајине*, Филозофски факултет Бања Лука (руководилац проф. др Лука Шекара, 2006–2007).
30. Научни сарадник на регионалном пројекту *Мит као судбина*, VAZAART, Београд (2007).

Радови послуже последњег избора/реизбора

(Навести све радове, дати њихов кратак приказ и број бодава сврстаних по категоријама из члана 19. или члана 20.)

Научна монографија националног значаја

Члан 19/3

Медар Тањага, Ирена, **Јеленка Пандуревић**, Драгица Панић Кашански: *Нематеријално културно наслеђе. Теоријски, методолошки и административни аспекти*, Бања Лука: Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци, 2017, 346 стр. ISBN 978–99955–58–37–6.

Монографија *Нематеријално културно наслеђе Републике Српске. Теоријски, методолошки и административни аспекти*, има 346 страна, односно осам поглавља, и будући да се бави комплексном проблематиком, цели низ подналова. Прво поглавље је посвећено различитим могућностима интердисциплинарног приступа у оквиру савремене и актуелне концепције нематеријалног културног наслеђа, његовог очувања и заштите коју промовише Унеско посредством конвенције из 2003. године. Ауторке су успеле понудити јасан и обухватан оквир појма нематеријално културно наслеђе у научном, културолошком и административном смислу. У уводној студији разјашњен је однос савременог административног концепта који прописује Унеско са вишедеценијским наслеђем етнографског,

антрополошког, етнолошког, етномузиколошког и фолклористичког проучавања које је подразумевало бележење, описивање, вредновање и промовисање посредством научних публикација. Нарочита пажња посвећена је полемичком дискурсу у вези са појмом *нематеријално културно наслеђе*, односно недоумицама, контроверзама, глобалним политикама и стратегијама у области културе. Одликује га критичка оријентација, те осврт на Унескову иницијативу заштите и очувања и надлежности државних институција. С тим у вези, истакнуто је питање поимања традиције и културног наслеђа у концепцији која административне границе поставља изнад ареалних граница, које су неупитна категорија етнологије, етномузикологије, фолклористике и других научних дисциплина заснованих на феноменима традиције и народне културе. Најосетљивије питање које се у том контексту поставља је питање „националне идеологије у ери глобалних фузија”, односно, питање политичких импликација које доносе тзв. заједничке кандидатуре на које су усмерене државе Балкана уколико желе да избегну ситуације у којима се расправља о „присвајању” туђе културе. Критичку ноту има и преглед стања у савременој српској фолклористици и теоријски осврт на теренска истраживања у друштвеним и хуманистичким наукама, са акцентом на потребу уважавања и разликовања тзв. „емске” и „етске” перспективе. Уместо начелних одговора понуђене су научне студије о елементима одабраним након вишегодишњег тимског теренског истраживања и увида у савремено стање на терену. Ауторке су одабрале шест елемената водећи рачуна о њиховој репрезентативности и из аспекта науке (етнологије, фолклористике, етномузикологије) и из аспекта „носилаца традиције”, али и из аспекта Конвенције Унеска из 2003. године. Појединачна поглавља посвећена су опходима чаројица и лазарица, обичају паљења петровданских ватри (лилање или машалање), уметности украшавања славских обредних хлебова и извођења сарајевско–романијске кајде, односно старијег полифоног певања удвоје. Реч је о оригиналним научним радовима чији се закључци заснивају на компаративним анализама литературе о досадашњим истраживањима и грађе коју чине савремени теренски записи. Након научног представљања феномена, у шест засебних поглавља које ауторке потписују појединачно, следи поглавље о практичним решењима у вези са уписивањем на националне листе, препоруком за Унеско апликације и проблемима који прате имплементацију и уклапање у административни оквир. Ова димензија књиге представља и њену додатну вредност, која се не исцрпљује у научним круговима, него има и своју примену у институцијама културе које се овом проблематиком баве. У овој монографији се отвара и проблем креирања јавних политика у области културе, те доприноса научне заједнице том процесу (*Закључна разматрања*).

10 бодова (19/3)

Пандуревић, Јеленка, *Фолклорни еротикон. Еротика и поетика српских народних пјесама*. Андрићград–Вишеград: Андрићев институт, 2020, 163 стр. ISBN 978-99976-21-70-2

COBISS.RS-ID 130012673

Монографија *Фолклорни еротикон. Еротика и поетика српских народних пјесама* др Јеленке Пандуревић има 163 стране, односно четрнаест одељака: 1. За почетнике: неколико основних напомена о фолклорној еротичности; 2. Између замишљеног и оствареног искуства: етнолошки пабирци; 3. Тезауруси фолклорне еротике; 4. Фолклорни еротикон између обредне и поетске метафоре; 5. У тијесном сокаку. Хронотопи чежње и еротика урбаног простора; 6. Шетала се Јерина госпоја; 7. Јунак или љубавник? Парадокс замишљених свјетова; 8. „Пјевач прича” о искуству еротског: поетика и наравоученије приповједних пјесама; 9. „Гара уживо” као фолклорни текст у контексту; 10. Онеобичавање и изневјерено еротско очекивање; 11. На мјесту закључка, и научног апарата 12. Напомене аутора; 13. Извора и литературе и 14. Биљешке о аутору.

Истраживање еротских метафора, односно поимања и артикулације ероса у усменој поезији спроведено је у рукопису на „познатој и мање познатој фолклорној грађи (објављеној, архивској, теренској), забиљеженој на српском језику, у различитим временима и у различитим областима српског културног простора”. Ареална разуђеност и дијахрона дисперзивност указали су на виталност и адаптивност ове теме од најстаријих познатих записа до постфолклорних облика традирања, а интердисциплинаран приступ корпусу (етнологија,

антропологија, етномузикологија, студији књижевности и културе шире, етимологија) отворио је простор за сагледавање комплексности феномена еротског, који се конституише у пресеку митских матрица, обредно–обичајне праксе, социјално нормираног понашања и индивидуалних импулса. Ауторка указује на доминацију формула из домена културне анималистике („сточни” дискурс, „вучје” метафоре), „матријархалне концепције универзума” и оних које творе хронотопе различитог типа, а на плану версификације – римованог десетерачког дистиха, који ојкачу, гангу, бећарац и гару повезује са традиционалним формама усмене књижевности. Пратећи спектар формула од предења и ткања, преко ловачког дискурса и трансфера на анималистички код, до сусрета у тесном сокаку, Јеленка Пандуревић указује на субверзивни потенцијал ероса, који у традиционалној култури у највећој мери репрезентује полифонију гласова (Бахтин), мушких и женских, табуисаних и утопијских, структурирајућих и репресивних.

Изузетно су драгоцени изводи из етнографске грађе који показују да сучељавање „замишљеног” и „оствареног” није артикулисано само у поетској, утопијској пројекцији, већ и у практичним аспектима живота (обичај „лигања” девојке с младићима у предбрачној фази и одабира будућег партнера, као и сродне праксе „гоњања”, „ваљушке”, „стрнцања”, „муткалуја”, „лаже” и сл., те карневалска, обредно контролисана родна инверзија моћи, примера ради, у обичају ревете).

Амбивалентан статус ероса и његова амбивалентна природа у систему (традицијске) културе нашли су одговарајућу стилску форму у фигури фундираној на парадоксу – апросдокетону. Овај реторички обрт јесте особени преступ без преступа, асоцијација која остаје непобитна, али неартикулисана у језику, чиме се задовољавају често непомирљиви – социјални и психолошки – импулси. Низом примера „изневереног очекивања” из савременог фолклора ауторка илуструје стратегију балансирања ероса између дозвољеног и субверзивног, наметнутог и жељеног, опсценог и „културног”, домишљеног и изреченог. Осим истакнуте поетичке и реторичке димензије фолклорне еротике, монографија др Јеленке Пандуревић значајна је и због реконструкције идеолошких и социолошких аспеката еротског дискурса у оквирима патријархалне културе. Кроз призму фолклорне еротике осветљена је динамика родних улога, институција брака, породични ауторитети, испољавања мушке и женске сексуалности. Основни методолошки оквир ове монографије, преузет из бахтиновских „карневалских студија” пренео се и на (подразумевану) дијалогичност академског простора, не само у спајању „неспојивог” (било да је ријеч о дијахронијском, аксиолошком, жанровском или идеолошком аспекту). Динамично и неочекивано пребацивање са аналитичког на рефлексивно, или на егземплярно, местимично одступа од строгог академског стила, при чему истраживачка минуциозност и научна озбиљност нису нарушене. Анализа еротског фолклорног наслеђа понуђена у овој монографији попуњава ону лауну која је пре два века настала (а потом и негована) услед компромиса прављеног ради креирања репрезентативне слике патријархалне културе. Свестан чињенице да ласцивни стихови представљају знатан и битан сегмент фолклорног корпуса, Вук Караџић их је сакупио, али их је оставио у рукопису, препуштајући „коначан суд о томе будућим нараштајима”. На трагу пионирских истраживања овог сегмента усменог наслеђа (Д. Иванић, С. Дамјанов, Д. Ајдацић, З. Карановић, Ј. Јокић), Јеленка Пандуревић на креативан и одважан начин попуњава мозаик знања о традиционалној култури.

10 бодова (19/3)

Научнопопуларна књига националног значаја

Члан 19/40

Пандуревић, Јеленка: *Епско-лирске народне пјесме*, Бања Лука: Матица српска. Друштво чланова Матице српске у Републици Српској, 2018, стр. 365, ISBN: 978–99976–33–03–3.

Прва од три књиге из едиције *Српска књижевност у Босни и Херцеговини*, коју као приређивач потписује др Јеленка Пандуревић, обухватила је антологијски избор епско–лирских песама. Укупно 154 изабране песме зналачки су разврстане у 11 поглавља, а сам избор представља компромис између захтева који се односе на естетска, поетичка, тематско–мотивска и књижевноисторијска начела. Избор је, осим перцепцијом естетског, условљен и контекстом едиције, па се делимично подређује и начелу репрезентативности, на књижевноисторијском, тематско–мотивском, идејном, жанровском и метричком плану. Ауторка зналачки

аргументује властите изборе, али и преиспитује жанровске границе између појединих врста / родова усмене књижевности. Тако „песме на међи” у њеном избору проблематизују не само односе лирског, епског и драмског, већ и припадност појединих записа митолошкој, односно хришћанској лирици, осмерачкој епизици или баладама. Пре свега избором песама, али и капиталном уводном студијом (*Епско–лирске народне пјесме у записима из Босне и Херцеговине*) која је резултат озбиљног и дуготрајног истраживања, ауторка је потврдила хипотезе о изузетном значају и лепоти ових песама, које упечатљиво сведоче о импресивном доприносу што га корпусу епско–лирских усмених песама српске књижевности у целини дају записи који „бар у неком сегменту” припадају подручју Босне и Херцеговине. Текст уводног поглавља, укључујући фус ноте, референце, изворе и библиографију, представља пажње вредан прегледни научни рад (више од 42000 карактера), који би у овом извештају било могуће вредновати и као засебну целину. Ауторка показује истанчани аналитички и научни сензибилитет за питања „разграничења” усмене баштине, указује на историјске и културне везе са другим заједницама, али има и јасну, поуздану свест о томе шта (и зашто) „припада српској културној и књижевној традицији, и у барем неком сегменту открива повезаност са географским простором Босне и Херцеговине”. У овој узорној научној студији, Јеленка Пандуревић је показала изузетно познавање грађе, културне и социјалне историје подручја на коме је та грађа сабирана, али и научних достигнућа савремене европске баладистике. Концепција едиције, у оквиру које је књига и настала, усмерена је у првом реду на књижевно и културно наслеђе, и шири круг читалаца којима је намењена, и у том смислу се и ова књига у целини ипак одређује као научно–популарно издање.

1 бод (19/40)

Кнежевић, Саша, Пандуревић, Јеленка: *Лирске народне пјесме*, Бања Лука: Матица српска. Друштво чланова Матице српске у Републици Српској, 2018, стр. 298, ISBN: 978–99976–33–04–0.

Књигом *Лирске народне пјесме*, коју су приредили Саша Кнежевић и Јеленка Пандуревић, наставља се изузетно успешно антологијско представљање богатог усменокњижевног наслеђа Босне и Херцеговине, које је у Вукове збирке (када је о Босни реч) улазило само посредно, будући да Караџић у ове крајеве лично није доспео. Стилски и значењски уједначен и уравнотежен предговор полази од драгоцених Вукових запажања о *женским пјесмама* и његове класификације која се, како време одмиче, све мање чини последицом недовољне образованости свог творца, а све више потврђује комплексност и подстицајност Вуковог мишљења о усменом стваралаштву. Истовремено, ослањање на Вука и потоње сакупљаче (антологија обухвата и текстове сабране у савременим теренским истраживањима бањолучких студената) истиче још један битан елемент њиховог приступа усменој лирици, а то је свест аутора да жанровске поделе, терминологија, па и вредносни систем који одговара писаној/ ауторској лирици нису прилагођени поетици и смислу усменог певања. Приређивачи су настојали да избегну класично школско компоновање које се темељи на жанровској класификацији лирских песама. Уместо тога, одабрали су много занимљивије разврставање које преплиће жанровско, мотивско, поетско и асоцијативно начело и одабрану грађу разделили на 24 целине у којима је представљена разноврсност, али и специфичност усменопоетске грађе забележене на простору Босне и Херцеговине. И сам предговор, писан у облику прегледне синтезе поетичких и књижевноисторијских обележја корпуса, али пре свега, антологијски избор који му следи, недвосмислено сведоче о томе да није реч о „нижој” врсти певања, која као „пресан фолклор” не може досећи естетске врхунце ауторске поезије, већ о особеном виду певања на српском језику. Иако је, у складу с концепцијом ове едиције, доследно писан као предговор, без нагомилавања научне литературе и аргументације, овај уводни текст би могао да послужи као иницијални подстицај за више значајних научних студија које би се бавиле класификацијом усменог лирског песништва, његовим поетичким, па и естетским особеностима и одликама појединих врста. Рукопис садржи сав пратећи материјал који је предвиђен структуром едиције: *Изворе; Селективну библиографију; Азбучни попис првих стихова са изворима пјесама; Рјечник мање познатих ријечи и израза; Напомене приређивача.*

1 бод (19/40)

Пандуревић, Јеленка, Саша Кнежевић: *Народне приповијетке и предања*, Бања Лука: Матица српска. Друштво чланова Матице српске у Републици Српској, 2018, стр. 337, ISBN: 978-99976-33-06-4

У књизи је представљен антологијски избор фолклорне прозне грађе из различитих извора, односно, материјала који је било потребно издвојити и класификовати према одређеним критеријумима, те представити у књизи која је намењена читаоцима у научним али и ширим читалачким круговима. Избор је обухватио временски период од краја 19. до почетка 21. века и, самим тим, носио собом бројна обележја различитих приступа записивању, чувању и презентацији народног стваралаштва. Уређујући *Народне приповијетке и предања* према класификацији прихваћеној у српској науци о усменоуметничким прозним феноменима, аутори су грађу поделили на две целине, на приповетке и предања, унутар којих су представили следеће усмене жанрове: басне и приче о животињама, бајке, новеле, шaljиве приповетке и анегдоте, легендарне приче, демонолошка, етиолошка и културноисторијска предања. За разлику од овакве класификације, у којој је основни принцип био жанровски, у последњем одељку, насловљеном као *Свети Сава у легенди и предању*, узели су у обзир и садржински, усмерен ка једном прозном облику у коме се, унутар различитих тематско-мотивских слојева, као главни актер појављивао Свети Сава. Другу страну њиховог посла, ни мање значајну ни мање комплексну представљало је научно истраживање чији су резултати представљени у прегледној уводној студији *О причи и причању*. У њој су, прецизно указујући на значај и вредности усмене књижевности, прозне посебно, пружили драгоцене информације о жанровским конвенцијама, сложеном процесу казивања, извођења и бележења усменог материјала, као и увиде у битне фазе развоја у историји усмене књижевности. Озбиљно заснован предговор садржи довољно развијен и високо информативан историјски преглед класификација усмене прозе (од Вукове надаље до оне која је још увек „на снази” у изучавањима и настави). Следи преглед појединих врста, дат сажето, без развијене апаратуре, али довољно научно заснован. Ово сагледавање различитих врста усмене прозе укључује широк историјски увид, истицање поетичких одлика, али и врло успеле текстуалне илустрације, које посредно, али довољно јасно, осветљавају и лепоту и живост ове прозе, њене релације са свакодневицом оних који су је стварали и преносили. Заинтересованим читаоцима понудили су и додатке у виду *Рјечника страних и мање познатих ријечи и израза, Азбучног пописа текстова, Извора и скраћеница* те *Селективне библиографије*.

1 бод (19/40)

Оригинални научни рад у научном часопису међународног значаја

Члан 19/8

1. Пандуревић, Ј. Јеленка: „Књижевност транскрипта. Теоријски аспекти”, *Зборник Матице српске за књижевност и језик* (ур. Јован Делић), књига 63, Свеска 1, Нови Сад: Матица српска, 2015, 71–84. UDC 82(05) ISSN 0543-1220 http://www.maticasrpska.org.rs/stariSajt/casopisi/ZMSKJ_63_1.pdf

У раду се посматрају могућности да се транскрипт фолклорног интервјуа «чита» и интерпретира као књижевни текст, и ограничења која се при том намећу услед његове жанровске неодређености и фрагментарности, односно комплексне позиције између усменог и писаног, стварности и фикције. Као грађа за ово пропитивање одабрани су транскрипти разговора снимљених током интердисциплинарних теренских

истраживања традицијске културе, који су у процесу тематске селекције материјала понијели одредницу: *Усмена историја поражених. Женски наративи у породичним причама о Другом свјетском рату*. За покушај примјене књижевних теорија и на текстове који то нису (или се само чини да нису) књижевност, упориште је пронађено у постмодернистичком плуралитету теоријских концепција и метода у истраживању личних, колективних и наративних идентитета. Ауторка истиче да је казивач носилац фразеолошког плана, али и носилац фолклорног модела културе, па се и однос према усменопоетском конвенцијама открива не само посредством симбола и метафора у које је уткано колективно искуство, него и посредством структуре приче која собом носи извјесно значење. Стога је и двострука рецепција, истраживача који је слушалац, али и најчешћи аутор транскрипта (сказа), и његових читалаца условљена алузијама, аналогијама, асоцијацијама и на актуелну стварност, књижевну традицију, усменопоетски фонд, али и жанровским импулсима. У процесу рада на терену и посттеренском учешћу у обликовању транскрипта, истраживач присуствује преображају личног и животног искуства у наратив, да би потом учествовао у креацији књижевног текста преводећи га из усмене у писану форму, при чему интерпретативни оквир или контекст у који га смјешта нужно усмјерава и читаочеву текстуалну компетенцију.

<https://mks2018.fil.bg.ac.rs/referentna-lista-slavistickih-casopisa-pri-mks-u-referentn%D1%8B%D0%B9-perecen%D1%8C-slavisticskih-zurnalov-pri-mks>

<http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2020/12/Kategorizacija-naucnih-casopisa-2020.pdf>

10 бодова (19/3)

2. Пандуревић, Ј. Јеленка: „Рукотворине – умотворине – књижевност: плетеније смисла”, *Филолошке студије: међународни славистички часопис из подручја хуманистичких наука*, Годиште XIII, број 1, 2015, 283–304. УДК: 050СРПКИЊА”1913”

<https://journals.ukim.mk/index.php/philologicalstudies/article/view/394/320>

У раду се полази од савремене рецепције алманаха Српкиња (1913) из аспекта књижевних теорија и теорија културе. Успоставља се, у основним цртама, преглед интересовања за поетику и орнаментуку женског ручног рада у контексту српске народне културе, фолклорне умјетности и националне историје књижевности. Наглашавају се архетипска исходишта и фолклорни предложак мотива, симболички потенцијал фигура ткаље, плетиле и везиле, а стваралачко начело ткања као писања (и писања као ткања) посматра се у свјетлу аутопоетичких записа и књижевнотеоријских концепција. Ауторка наглашава да у фокусу *Српкиње* није била само књижевност, него и, напоре, текстилна орнаментика као ефектна манифестација индивидуалног стваралаштва и колективног умјетничког израза, али и специфично женског стилизовања. У том смислу се истиче да се концепција овог алманаха ослања на етнолошка промишљања савремених аутора и однос према народној умјетности, у првом реду вјештини израде и украшавања текстила, на осјећај идентитета и континуитета и усмјереност на економски просперитет заједнице. Такав однос сасвим је у складу са (премда закашњелим, али у историјској и друштвеној стварности српског народа, у то вријеме изузетно актуелним) романтичарским идејама. Ауторка истиче да је такав однос према ономе што се данас назива *нематеријално културно насљеђе* и подразумијева спрегу између државе, локалне заједнице и појединца који је носилац знања и вјештина, већ у то вријеме функционисало као процес идентификације, промоције и популаризације, вредновања, очувања и заштите (Конвенција Унеско 2003).

<https://journals.ukim.mk/index.php/philologicalstudies>

<https://mks2018.fil.bg.ac.rs/referentna-lista-slavistickih-casopisa-pri-mks-u-referentn%D1%8B%D0%B9-perecen%D1%8C-slavisticskih-zurnalov-pri-mks>

<http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2020/12/Kategorizacija-naucnih-casopisa-2020.pdf>

10 бодова (19/3)

3. **Пандуревић, Ј. Јеленка:** „Фолклорни еротикон између обредне и поетске метафоре”, *Књижевна историја: часопис за науку о књижевности*, волумен XLVIII, број 159, Београд: Институт за књижевност и уметност, 2016, 9–36. УДК 050.488(497.11) ISSN 0350–6428

У раду се указује на метафоричке аспекте еротског дискурса у српском усменом пјесништву на примјерима чија се исходишта откривају у митском доживљају свијета и обредној пракси, као и на различита обликовања «пренесених значења», условљена не само пјесничким, него и контекстуалним, те културолошким разлозима. Потврђује се да језгро метафоре остаје препознатљиво упркос варирањима условљеним амбијенталношћу, перформативношћу, али и криптографичношћу, коју налаже патријархални однос спрам табуисаног и нормама контролисаног ероса. Усменопоетски говор о еротском никада није сведен на појединачно искуство, стога се посредством њега неизбежно преиспитује темељна стратификација патријархалне културе, засноване на неједнакости родних улога, при чему различите, жанровском систему иманентне наративне стратегије, с више или мање успјеха неутралишу његову потенцијалну субверзивност. На нивоу грађе, начело егземпларности потиснуло је захтјев да избор за анализу буде обухватан или репрезентативан, а на нивоу методолошког приступа, неизвјесност и несигурност у погледу успостављања генезе пјесничке слике моделоване у процесу усмене комуникације пронашли су упориште у примјени теоријског концепта историјске поетике и књижевне археологије. Закључује се да је еротизам и опсценост обредних и обичајних пјесама у вези са митологемама које апострофирају плодност Мајке Земље и људских заједница, као и са карневалском инверзијом табуисаног понашања у вези са сексуалношћу. Говор о интимном изван обредног контекста провоцира догматску патријархалну норму, али се артикулише и као механизам социјализовања полног и еротског, односно потврђивања фалоцентричне идеологије подсјећањем на радикална рјешења у санкционисању побуне и цензурисању језика женске тјелесности.

<https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/periodical/info?id=483990>

<https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=1731>

<https://mks2018.fil.bg.ac.rs/referentna-lista-slavistickih-casopisa-pri-mks-u-referentn%D1%8B%D0%B9-perecen%D1%8C-slavisticskih-zurnalov-pri-mks>

<http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2020/12/Kategorizacija-naucnih-casopisa-2020.pdf>

10 бодова (19/3)

4. **Пандуревић, Јеленка, Ирена Медар–Тања:** „Срећна нова година! Традиција честитања и даривања у фолклорној варијанти из сјеверозападне Босне и Херцеговине”, *Филолошке студије* (2017), год. XV, бр. 1, 2017, стр. 156–177. ISSN 1857 6060; УДК 398.332(497.6):395.82

<https://journals.ukim.mk/index.php/philologicalstudies/article/view/245/177>

У раду се представљају резултати савремених теренских истраживања који се односе на традиционалне форме посредовања добрих жеља и даривања у контексту новогодишњих празника. Из обредно–обичајног комплекса који обухвата маскирање, опходне поворке чаројица/коледара, гостопримство и благосиљање издвајају се вербални кодови и посматрају као симболичке структуре комплексног значења, аналогне усменопоетским формулама, помоћу којих се реконструише слика свијета иманентна српској традицијској култури. Разматра се и могућност да се обредно–обичајно маскирање одреди као карневал, и да се распрострањена локална пракса у том облику дефинише као нематеријално културно наслеђе. Ауторке, међутим, закључују да културно наслеђе о којем је овдје ријеч, иако се типолошки може одредити као новогодишња светковина која укључује весеље и разузданост, маскирање, честитање и даривање, нема много изгледа да издржи ни да оправда амбиције које се развијају из овакве визуре. Светковине под маскама, у част доласка прољећа и свеопште плодности, иако ареално вариране, у српској традиционалној култури су обликоване на архаичним матрицама сточарских и земљорадничких култова. Поимање времена превасходно је било дефинисано соларним и лунарним ритмовима и кретањима, а древне обредне радње које укључују поштовање покојника, магију за плодност и обреде лустративног значења, хришћанско осмишљавање подређивало је црквеном календару и семантици нових празника. Њихови вербални кодови исказују, међутим, парадигматске структуре митског мишљења кроз представе младог коњаника, „мушког чеда“ на врану коњу, домаћина који дочекује „госте“, или се након дугог одсуства, војевања против сила таме и деструкције, враћа кући на радост оних који сваке године с надом дочекују његов долазак. Теренска истраживања показују да ове пјесничке слике, посвједочене у класичном корпусу српске народне књижевности, трају и као обредне метафоре и као реторичке фигуре благослова које имају функцију и смисао у различитим, још увијек виталним апелативним жанровима. Овакви закључци имају велику вриједност за етнологе и фолклористе, што, како зљакључују ауторке, ипак није довољно за поимање и дјеловање у оквирима Унескове концепције „живог људског наслеђа“, односно, у служби „одрживог развоја локалних заједница“. Ове специфичне и аутохтоне новогодишње честитке, без карневалског бљештавила, спектакуларних костима, боја и ватромета немају много изгледа да се нађу на званичном попису елемената који чине репрезентативно или пак угрожено наслеђе човјечанства. Ауторке закључују да Унескова концепција није и не мора бити од пресудне важности када је ријеч о бризи за очување и заштиту националног културног идентитета.

<https://journals.ukim.mk/index.php/philologicalstudies>

<https://mks2018.fil.bg.ac.rs/referentna-lista-slavistickih-casopisa-pri-mks-u-referentna%D1%8B%D0%B9-perecen%D1%8C-slavisticskih-zurnalov-pri-mks>

<http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2020/12/Kategorizacija-naucnih-casopisa-2020.pdf>

10 бодова (19/3)

5. **Пандуревих, Јеленка:** „Из фолклорног еротикона. Оглед о полифонији и функционалној интерпретацији приповједних пјесама“. *Књижевна историја* L (2018) 164, 51–70. УДК 821.163.41.09–1:398”18/19”. ISSN 0350–6428

У раду се прате наративне стратегије усменопоетског проблематизовања женске сексуалности и породичне кризе у ситуацијама брачног троугла. Женска невјера је неприхватљив и санкционисан образац понашања у концепту патријархалне културе, и у том смислу, на примјеру одабраних текстова истиче се специфичност жанровског „одговора“ који нуде приповједне пјесме. Парадокс се успоставља на основи коју чине не само односи између замишљеног и оствареног реда традиционалне културе. Императив одржавања и преношења неприкосновених модела понашања реализује се кроз наративизацију и парадигматске сужејне обрасце, при чему се, као равноправан аспект жанра, нормира и социјално прихватљив одушак за подношење притиска надасве ригидног система патријархалне културе. Крајности у приповједним пјесмама о невјерној жени или

насамареном мушкарцу доживљавају као „изокренути свијет”, али и као утопијске пројекције прижељкиване стварности или као „женско” замишљање свијета какав би можда могао да буде. У закључку се наглашава да изокренути свијет друштвених конвенција, на плану појединих мотива или сижејних модела, може имати различите функције (забавну, нормативну, или функцију социјализације, односно валидације), које се актуелизују у зависности од контекста „комуникације у малим групама”. У динамичном интертекстуалном простору традиције, форме са периферије уводе се у центар књижевног система, а старе ревитализују кроз нове функције, повезујући наизглед разнородне форме у еволутивни низ. У компаративном приступу ауторка је анализирао варијантна рјешења и нагласила различите функције фолклорног текста према моделу који је понудио Вилијам Баском у дјелу *Four Functions of Folklore*, као и постфолклорне модификације одабраног сижејног модела. Закључује да у условима треће културе (писани фолклор, дивља књижевност, масовна култура, фолклоризам) јасније долази до изражаја паралелно постојање често супротстављених фолклорних парадигми, деконструкција и оспоравање предлошка који се затим поново изграђује, и истиче да је предметни корпус изузетно значајан у проблемском и истраживачком пољу антропологије фолклора.

<https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/periodical/info?id=483990>

<https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=1731>

<https://mks2018.fil.bg.ac.rs/referentna-lista-slavistickih-casopisa-pri-mks-u-referentn%D1%8B%D0%B9-perecen%D1%8C-slavisticskih-zurnalov-pri-mks>

<http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2020/12/Kategorizacija-naucnih-casopisa-2020.pdf>

19/3 – 10 бодова

1. **Пандуревић, Јеленка:** „Симболичко мапирање Косова, Старе и Јужне Србије на страницама „Босанске виле”. *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. LXVIII, св. 1/2020, 7–21. UDC 050.488 BOSANSKA VILA”1885/1914” 94(497.11) https://doi.org/10.18485/ms_zmskij.2020.68.1.1 ISSN 0543–1220

http://www.maticasrpska.org.rs/stariSajt/casopisi/ZMSKJ_68_1.pdf

У раду се прати идеолошка и политичка матрица литерарног конструисања националног идентитета у књижевном часопису *Босанска вила* (1885–1914). Прати се симболички топос епског Косова из аспекта уређивачке политике часописа, као и стратегија ангажовања читалачке публике у правцу идентификације са идејом српске нације засноване на језику, књижевности и традицији, односно консолидације „свих српских земаља” на тој основи. У раду се даје приказ литерарне, историјске и етнографске заинтересованости за територије које су се у том тренутку налазиле ван граница Краљевине Србије. Избор народних пјесама, етнографске билешке, литерарне и путописне форме, вијести и огласи, критике и коментари у функцији су доказа којим се потврђује припадност Старе Србије и Мађедоније српској нацији и посредно алудира на истовјетно „историјско” опредјељење Срба из Босне и Херцеговине. Ауторка истиче став да проучавање часописа као специфичних архива који нуде увид у најразличитије аспекте приватног и јавног живота (из домена културне презентације и свакодневице, погледа на свијет, политика, односно стратегија којима се обликује јавно мњење и консолидује читалачка публика, реконструишу бинарне структуре на релацији: ми/они, свој/туђи итд.) представља кључ истинског разумијевања епохе чији се рефлексии уочавају и након више од једног вијека. Закључује се да проучавања и разумијевања етничких колективитета изван

премодерног контекста, креирање и мапирање „знања о народу” и националног осјећања у условима масовне културе и конкретних друштвених, историјских и политичких околности, представљају један од магистралних токова савремене српске фолклористике, и да би на томе у будућим истраживањима ваљало инсистирати.

<https://mks2018.fil.bg.ac.rs/referentna-lista-slavistickih-casopisa-pri-mks-u-referentn%D1%8B%D0%B9-perecen%D1%8C-slavisticskih-zurnalov-pri-mks>

<http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2020/12/Kategorizacija-naucnih-casopisa-2020.pdf>

10 бодова (19/3)

2. Ђорђевић Белић Смиљана, Пандуревић, Јеленка: „Фолклор НОБ-а: изазов постсоцијалистичке и постјугословенске хуманистике”. *Књижевна историја*, 2021. године (у штампи)

У тексту се истиче проблем сложености и дисконтинуитета у проучавањима која се односе на специфичности усменопоетског израза, односно фолклорних наратива забележених 40-их и 50-их година XX века, као и њихов статус у контексту националне фолклористике и националне културе памћења. Уз подсећање на различите политике сећања на Други светски рат наглашавају се и отворена питања у вези са механизмима креирања официјелног памћења, као и културним праксама које су у овим процесима учествовале. Фокусирање на улогу фолклора НОБ-а у овим процесима отвара и нови истраживачки простор у коме се сам фолклор може посматрати као специфичан вид историјског наратива, с обзиром на информативну и хроничарску улогу. Са друге стране, у оквиру фолклора НОБ-а, смештају се и идеолошки преосмишљени традиционални модели, заплети, улоге и конфронтације. У условима снажних политичких подстицаја, усмерених на редефинисање колективних идентитета, усменопоетско стварање артикулисало се између традиције, свакодневице и центара моћи, између локалног и националног, урбаног и руралног, ауторског и анонимног. Нарочито подстицајно и недовољно истражено је интедисциплинарно истраживачко поље усмене историје, и женска култура памћења као њен саставни део. Управо је отварање према савремености, подстакнуто савременим теоријским и методолошким концептима, и најавило сложено питање статуса фолклора НОБ-а као наслеђа. Овај преглед ауторке закључују питањем: Да ли је могуће, макар са становишта струке, о фолклору НОБ-а говорити, осим као о „спорном” наслеђу, и као о наслеђу које треба прихватити као део континуитета традиције, и као таквог га још једном осмотрити и истражити?

Овај рад је прихваћен за штампу као уводна студија коју потписују уреднице истоименог темата који ће кроз два узастопна броја бити објављен током 2021. године. Приложена је потврда коју потписује главни уредник часописа *Књижевна историја*. Комисија није бодовала овај рад.

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја:

Члан 19/9

1. Пандуревић, Ј. Јеленка, Ирена Л. Медар-Тањага: Путовања каравлашких лазарица: традиција између идентитета, носталгије и предузетништва. *Лицеум: часопис за студије књижевности и културе*, година XXII, број 16, Центар за научно-истраживачки рад САНУ и универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, Србија, 2016, 55–87. УДК 821.163.41–13.09:398.8; ISSN 1451–1444

http://www.liceum.kg.ac.rs/2016/07/tra_21.html

Из локалне традиције каравлашких заједница у Републици Српској као изразито виталан елемент нематеријалног културног наслеђа издвајају се лазарице, чијим су обичајно–обредним путовањем обиљежени дани који претходе Лазаревој суботи. У овом раду, акценат је стављен на феномене преосмишљавања обреда и „измишљања традиције”, при чему се лазаричка пракса посматра на фону савремених теренских записа и актуелног медијског дискурса. Компаративна раван наглашава секундарни карактер, али и виталност каравлашке традиције на примјеру обичаја чија је основна интенција благосиљање, и нарочито, даривање, као (хипертрофирана) саставница некадашњег календарског обреда, који је, осим аграрне магије за плодност, подразумијевао профилактичке, али и иницијацијске елементе. Истраживање је показало да је обредна порука коју собом носе лазаричке поворке потиснута на маргине каравлашке праксе, а њој иманентна поетика дара и уздарја, односно, обредне узајамности, сведена је на логику „зараде” Виталност овог обичаја у спрези је са предузетништвом самих актера и њиховим осјећајем за практичну и рационалну димензију цијелог подухвата, који се ипак осмишљава у оквиру дискурса носталгије, али и медијски потенцираног наратива о „очувању традиције”. Истраживање каравлашких лазарица на почетку 21. вијека резултирало је закључком да је процес трансформације обредне у обичајну праксу одавно завршен. Ауторке истичу да и обичајна пракса име своје законитости и своје мијене, које носиоци спонтано прихватају, одржавају и прилагођавају, руковођени лаичким тумачењима, концепту фолклоризма, масовне културе и „измишљања традиције”.

6 бодова (19/9)

2. **Пандуревих, Ј. Јеленка:** „Високопоштована Академијо! (Поглед иза кулиса)”. *Лицеум: Часопис за студије књижевности и културе*, Година XXII, број 17, Крагујевац: Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу, 2016, 11–31. УДК 821.163.41.09(497.11)–13:398”18/19” ISSN 1451–1444

<http://www.liceum.kg.ac.rs/2016/12/17.html>

У раду су представљена прелиминарна архивска истраживања рукописа Етнографске збирке Архива САНУ. У прегледу је представљена збирка у целини, њен настанак и историјат. Посебна пажња посвећена је рукописима аутора из Босне и Херцеговине, и дати најзначајнији аспекти научне полемике у вези са аутентичношћу ових рукописа. Допринос др Јеленке Пандуревих овој проблематици огледа се у систематизацији и прегледној перспективи, актуелизацији проблематике у вези са статусом рукописа, и нарочито, у домену критичког приказа грађе која се у оквиру овога рада први пут објављује. Реч је о пратећој документацији и кореспонденцији између сакупљача из Босне и Херцеговине и Српске краљевске академије. Објављивање ове преписке омогућило је поуздан увид у околности бележења, друштвено–историјски и културни контекст и идеје које су условиле настанак и статус збирке, као и проблеме који су пратили намеру СКА да објави усменопоетску грађу «из свих српских крајева». Текст у целини представља пролегомену, и извесно је, увод у потоња проучавања ове грађе.

6 бодова (19/9)

3. **Пандуревих, Јеленка:** „Рукописна заоставштина Јована Мутића у Архиву САНУ”, *Лицеум: Часопис за студије књижевности и културе*, Година XXII, број 18, Крагујевац: Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу, 2017. 9–47. УДК 398:929 ISSN 1451–1444

<http://www.liceum.kg.ac.rs/2017/12/18.html>

У раду су представљени резултати истраживања рукописне грађе Архива САНУ, на корпусу записа Јована Мутића. Реч је о једном од најплоднијих сакупљача из Босне и Херцеговине, а избор је условљен

чињеницом да његови рукописи нису били оптерећени сумњом у погледу аутентичности. До овог закључка ауторка долази након увида у опсежна истраживања Војислава Јовановића, али и критичког преиспитивања аргументације у вези са поузданошћу појединих сакупљача која се износила у досадашњим истраживањима. Детаљан преглед и приказ Мутићевих рукописа представља вредност по себи, али је неопходно истаћи и додатну вредност закључака др Јеленке Пандуревић која корпус Јована Мутића посматра у контексту збирке у целини, закључујући да је реч о изузетном архиву за савремена интердисциплинарна проучавања која укључују не само концепције новог историцизма, културног материјализма и културе памћења, него и аутобиографски, односно дискурсе који открива домете и ограничења идеолошког и идеалтипског „замишљеног реда” у процесу пројектовања и изградње културног идентитета. Велики временски распон у настајању збирке, промене друштвеног и политичког амбијента, стратегије институционалног деловања, те мноштво сарадника различитих профила и достигнућа налажу парцијалне приступе. У том смислу, рукописна заоставштина Јована Мутића је и представљена као студија случаја, једна у низу који ће, када једном буде успостављен, омогућити јасније увиде и сигурније вредновање овог значајног сегмента књижевног и културног наслеђа.

6 бодова (19/9)

4. Пандуревић, Јеленка: „Словенска фолклорна анималистика као оквир за конструисање наративног идентитета”, *Филолог: Часопис за језик, књижевност и културу*, бр. 17/2018, Бања Лука: Филолошки факултет, 2018. 70–93. УДК 521.16.09(=161) DOI 10.21618/fil1817070p ISSN 1986–5864

<http://doi.org/10.21618/fil1817070p>

<https://filolog.rs.ba/index.php?journal=filolog&page=article&op=view&path%5B%5D=205&path%5B%5D=pdf>

Предмет овог рада су усмени наративи, забиљежени 2012. године током теренског истраживања села Јаворани, који се у жанровском смислу могу одредити као етиолошко, историјско или породично предање, прича из живота, биографија и аутобиографија. Теренска истраживања фолклористичке провенијенције – осим превасходне усмјерености на традиционалну културу у најразличитијим аспектима – разоткрила су и процесе креирања и модификовања текстуалних, интертекстуалних и контекстуалних аспеката дискурзивних конструкција о траумом обиљеженом исјечку локалне историје који се односи на временски период непосредно после Другог свјетског рата. У конкретном историјском и културолошком контексту, локална и породична предања функционишу улазећи у testimонијални и victimолошки наративни оквир. Карактеризације, релације и симболичке пројекције које нуде семантички кодови фолклорне анималистике разматране су у домену (најприсутнијег) локалног предања – о постанку кукавице, змије и кртице. Ово етиолошко предање сагледано је као важан интегративни елемент социјалних и културних пракси, те личног и колективног памћења. Текст предања подвргнут је прагматичко–функционалистичкој перспективизацији, како би се истражили не само рецепцијски оквири него и могуће функције у процесу идентитетског осмишљавања. На интердискурзивном нивоу анализе наглашава се проблем креирања идентификацијских модела, односно репрезентацијских форми. Усмено и трансгенерацијско посредовање трауматичног искуства губитника, које је остало запретено и изоловано, и надасве проскрибовано, упориште проналази у стабилним обрасцима традиционалне културе као што су фолклорна вјеровања, затим хришћанско–апокрифни и епски наративи, чиме се локална заједница потврђује у властитом наративном идентитету. У том процесу нарочиту улогу има логика и етика патријархалне културе која у средишту има култ предака, мужевну и очинску фигуру заштитника, глорификовану и неприкосновену, идеал породичне солидарности који одржавају мајке, сестре и љубе, безусловно спремне на жртву и одрицање.

Овај рад представљен је на Међународном конгресу слависта 2018. године у Београду. Према пропозицијама Међународног славистичког комитета, учесници са позивом представљају рад који је претходно објављен у водећем часопису националног значаја.

<https://mks2018.fil.bg.ac.rs/referentna-lista-slavistickih-casopisa-pri-mks-u-referentn%D1%8B%D0%B9-perecen%D1%8C-slavisticskih-zurnalov-pri-mks>

<https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/periodical/info?id=488245>

6 бодова (19/9)

Научни рад на скупу међународног значаја, штампан у цјелини

Члан 19/15

1. Анђелковић, М. Маја, Пандуревић, Ј. Јеленка: „Дигитализација манастирских библиотека као вид презентације културне баштине”, *Српски језик, књижевност и уметност*: Зборник радова са X међународног научног скупа (ур. Сања Пајић, Валерија Каначки), књига III, Крагујевац: Филолошко–уметнички факултет, 2016, 101–107. ISBN 978–86–85991–96–7 COBIS.RS-ID 226868492.

У раду се разматрају могућности дигитализације манастирских библиотека као вид презентације културне баштине. Издвојена су два парадигматична случаја – манастир Студеница (Република Србија) и манастир Ступље (Република Српска), и указано на нужност дигитализације у смислу реконструисања библиотечког фонда, његовог очувања и презентовања, и доступности за научноистраживачки рад. У другом сегменту рада указује се на непостојање законских решења којима се одређује статус манастирских библиотека и отежава процес очувања и промовисања културне баштине. Ауторке истичу да су манастирске библиотеке и места сустицања старих и ретких књига, архивске грађе и уметничко–историјских дела, што би значило да су места на којима се вековима чувају дела културне баштине, али и да су у том смислу специфичне, будући да припадају тзв. затвореном типу библиотека. Подсећајући и на њихов законски нерегулисан статус, наглашавају чињеницу да осим чланова манастирског братства, па чак некад ни њих самих, нико други нема увид у библиотечки фонд нити познаје његову вредност. Ове библиотеке нису ушле у савремени библиотечко–информациони систем и савремену каталогизацију, онлајн доступну, као што је на пример систем Кобис, па књиге које поседују не само да нису презентоване него корисницима нису доступне ни посредством каталога. Потенцијали манастирских библиотека представљени су на примерима Студенице и Ступља и понуђене смернице за унапређење статуса ових значајних ризница културног наслеђа.

Уз зборник је приложена потврда Матичног научног одбора за језик и књижевност Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије да су радови у овом зборнику категорије М 14 (монографска студија/поглавље у књизи М12 или рад у тематском зборнику међународног значаја).

5 бодова (19/15)

1. Пандуревић, Јеленка: „Путнице у усменој књижевности (литерарни топос као парадокс патријархалне културе)”. У зборнику: *Мултикултурализам и многоезичие*, Зборник с доклади от Триднаесетите међународни славистични четения, Софија, 21–

23 април 2016, 157–168.

У овом раду се полази од литерарног топоса путовања и наративне стратегије у обликовању мушких и женских ликова, која је последица (у фолклористици често истицане) стратификације патријархалне културе на сферу јавног (мушког) и приватног (женског) испољавања. На фону усменопоетских модела јуначке епике који дефинишу динамични ликови мушкарца - ратника, покретљивост женских ликова у простору сагледана је као излазак из симболичког locus-a, одређеног категоријама породице и дома, а самим тим и као инцидент. Ма како били разнолики, мотиви његовог привременог, повременог или трајног напуштања најчешће покрећу радњу, а рецепција усмеравана теоријама културалних и родних студија сагледаће их као носиоце субверзивне стратегије која се заснива на инверзији родних улога. Ова тема је у текстовима усмене књижевности подвргнута жанровски условљеном проблематизовању и преиспитивању, при чему се кроз наративне поступке и експлицитне коментаре нуде различити одговори. Провокације и преиспитивања у домену отворено/затворено; статично/динамично, поверене су и мушким и женским гласовима. У трагично интонираним причама путовање је усуд, казна, испаштање, хибрис, а дидактичка интенција најчешће је јасна и неупитна. С друге стране, у књижевни топос путовања улазе фабуле и итинерари које је обликовао преваходно авантуристички имагинариј, утопијска пројекција неке друге стварности, супротне реалности живљења у окриљу патријархалне породице.

5 бодова (19/15)

2. **Пандуревић, Јеленка:** „Еротске метафоре и поетика постфолклора”. *Карневализација у српској књижевности*, Тематски зборник Међународног славистичког центара, Београд, број 47/2, Београд: Међународни славистички центар, 2018, стр. 107-121, УДК 821.163.41.09:398. ISBN 978–86–6153–507–9

У раду се разматра еротски дискурс који се успоставља кратким десетерачким пјесмама у форми римованог дистиха, гдје је саблажњивост тражена и очекивана, а скаредност циљ по себи. Наглашава се повезаност ојкаче, ганге, бећарца и гаре са традиционалним формама усмене књижевности на нивоу метафоричног исказа. Утврђују се и нивои формулативности у распону од номиналног, преко локативног и акционалног, до предметног кода. Теоријски оквир успоставља се на основу концепције Михаила Бахтина, која, осим карневализације, укључује и појмове дијалогизма, полифоније и хетероглосије. Карневализација је процес преношења у књижевност оног «карневалског осјећања свијета» које искључује сваку једнострану и догматску озбиљност, не дозвољавајући да се ни једно становиште, ни један пол живота и мисли апсолутизује. Карневализација, која подразумева укидање социјалне стратификације, релативизовање односа између друштвеног центра и периферије, као и односа моћи у фукоовском систему надзирања и кажњавања, уз игнорисање страхопоштовања и пијетета, на овом корпусу се уочава на нивоу жанровског система, као полифонија мушких и женских пјесамa, али и на нивоу препознавања обредних и митских структура, те субверзивних механизма традиционалне културе. Основне методолошке премисе овог истраживања односе се на фолклорни текст у извођачкој ситуацији, при чему се концептом «естетике истовјетности» тумачи присуство еротских метафора у савременим теренским записима, односно постфолклорним текстовима обликованим поетиком и естетиком «треће културе». Њен поетски имагинаријум артикулише се изван патријархалне и руралне, али и изван службене и елитне, и дијалогички обликује у зависности од удјела различитих традиција и субкултурних сегмената, који је дефинишу као изразито полицентричан систем

Уз овај рад приложена је и потврда да је Матични научни одбор за језик и књижевност Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије категорисао тематски зборник Међународни научни састанак слависта у Вукове дане, који издаје Филолошки факултет Универзитета у Београду и Међународни славистички центар, категоријом М14 (монографска студија/поглавље у књизи М12 или рад у

2. Irena Medar–Tanjga i **Pandurević, Jelenka**: "Contributions and limitations of Cvijić's methodology in contemporary research of local identities", *The Balkan Peninsula of Jovan Cvijić: Historical Background and Contemporary Trends in Human Geography*, Belgrade: Geographical Institute Jovan Cvijić SASA, Cultural Centre Vuk Karadžić Loznica, 2018, pp.181–191. ISBN 978–86–80029–76–4(GIJC)

http://www.gi.sanu.ac.rs/site/media/com_form2content/documents/c27/a539/f521/Balkan%20Peninsula_29–30_10_2018_Proceedings.pdf

У раду се полази од контроверзних, и у савременој српској науци углавном проскрибованих Цвијићевих теза у вези са маркирањем етнопсихолошких типова на Балкану, као и од запажања да савременој хуманистички још увијек недостају поуздани теоријски и методолошки приступи за проучавање и разумијевање колективних идентитета. Из аспекта савремених истраживача, Цвијићеву научну парадигму рањивом чине не само несталне структуре условљене нестанком облика патријархалне културе, миграцијама и урбанизацијом, нити идеолошким пројекцијама подстакнуте симплификације, генерализације и идеализације, него, наравно, методолошки инструментариј често непримјерен оваквој врсти истраживања. У истраживачком поступку Јована Цвијића преовладава „етски” приступ који полази од научних појмова, категорија и правила која немају значај (а ни значење) за припаднике проучаваних заједница. У савременој хуманистички, изучавање поријекла и појавних облика узмиче пред захтјевима перцепције и репрезентације, а произвођење значења налази се у средишту истраживачког интереса. С тим у вези, метода посматрања показује се као недостатна, а предност се даје методама којима се остварује увид у лично искуство и које омогућавају сазнања на основу перцепције и разумијевања наративног идентитета: усменој историји и животним причама, односно методама које доводе до мање или више цјеловитих наратива који у поступку дискурсе анализе могу понудити одговоре на проблемска питања. У том смислу, нарочито је значајна метода дубинског интервјуа којом се постиже увид у слојевитост перспектива, боље разумијевање испитаника и увид у њихову тачку гледишта и перцепцију животног искуства, ставове и поглед на свијет. У овом раду, у форми студије случаја износе се резултати теренског истраживања локалног етничитета и стереотипа заснованих на „нарцизму малих разлика”. Изабране су локалне заједнице које, према Цвијићевој систематизацији, носе обилежја различитих подтипова динамичној комуникацији и интеракцији. За потребе овог истраживања, ауторке су на основу реконструисаних и уопштених елемената Цвијићеве типологије израдиле упитник полуструктурисаног типа, при чему је, за разлику од Цвијићеве, фаворизирана „емска” перспектива. Теме за разговор са припадницима локалне заједнице обухватају психичке особине, етичке и политичке ставове, обрасце понашања у обичајној пракси и свакодневици, однос према мотивацији и постигнућима у раду, религијска схватања и систем вриједности. Истраживачка матрица успостављена је, дакле, на основу Цвијићевих дескрипција и уопштавања, а методолошки заокрет који у средиште пажње доводи ставове, перцепцију, доживљај и емоције испитаника, аналитичку визуру усмјерио је у правцу имагологије.

5 бодова (19/15)

3. **Пандуревић, Јеленка**. „Дрекавац у фолклорном имагинарију и метафоричким структурама културе памћења”. У зборнику *Словенски фолклор и књижевна фантастика* (ур. Дејан Ајдачић и Бошко Сувајић). Београд: Тршић: Удружење фолклориста Србије – Комисија за фолклористику Међународног комитета слависта – Универзитетска библиотека „Светозар Марковић”, Центар за културу „Вук Караџић” у Лозници, 2020. 85–114. 398.41(=163.41):316.75, 398.41:001.7(497.11+497.15), 398.41:

821.163.41.09–31 Ćopić B.

<http://www.slavika.org/folklor/folkloristy/knigi/232-zbornik-folklor-fantastika>

У раду се анализирају фолклорни и књижевни наративи о Дрекавцу, при чему се инсистира на перманентној динамици „преговарања” између виталног и заводљивог фолклорног предања о демонском поријеклу бића (специфичног управо по начину оглашавања), и његове демистификације, то јест аргументације која упућује на животињски свијет као „природни контекст” ове узнемирујуће појаве. Наративна неопредијељеност између чудесног и необичног, документа и фикције, генерисала је простор књижевне фантастике у којем се поједини сегменти фолклорног имагинарија препознају и потврђују као могућа исходишта метафора страха, смрти, гријеха и вјечитог повратка. Корпус за овако назначен покушај интерпретације је селективан (илустративан или репрезентативан) и у њега улазе разноврсни текстови попут народних вјеровања и предања, рецентних теренских записа, наративних конструкција из домена медијске и масовне културе, књижевних тема и мотива, те интертекстуалних стилизација у структури филмског сценарија. У домену националне културе активира се и обнавља архетипски образац суочавања са нуминозним, као функционалан и универзалан механизам успостављања смисла у свијету нарушених или поремећених вриједности, производећи притом разноврсне идејне и идеолошке импликације. У овако осмишљеној концепцији, култура памћења се успоставља на имагинацији коју чине не само фолклорна и псеудомитолошка демонологија, него и носталгична рецепција популарне књижевности која је у социјалистичком раздобљу чинила важан сегмент југословенске идентитетске матрице. Овдје се у првом реду мисли на школску лектуру, конкретно, на романи и приповјетке Бранка Ћопића (*Орлови рано лете*, *Храбри Мита и дрекавац из мита*) у којима се литерарни наративи о дјетињству и одрастању преплићу са васпитним и образовним дискурсом о Другом свјетском рату и социјалистичкој револуцији, и у којима вјеровања и предања, свакодневица и магијске праксе функционишу не само на фону реалистичке амбијенталности и завичајности, него и посредством иронијске дистанце. Кроз призивање и преиспитивање традиционалне слике свијета (без обзира на то да ли је ријеч о рецепцији усмених предања, етнолошке грађе или њихове књижевне обраде) неизбежно је и суочавање са егзистенцијалним категоријама, односно са традиционалним поимањем и наративизовањем страха, смрти, гријеха и кривице, злочина и казне. На таквом пресеку, ћопићевска фигура Дрекавца осмишљава се у локалном, историјском и идеолошком контексту, посежући за архетипом иницијацијског уздицања, метафоричког и симболичког умирања, и сусрета са искушењима на путу (револуционарног) рађања „новога човјека”. Ова визура уопштава се и из обрнуте перспективе, односно перспективе постсоцијалистичког раздобља, кроз наративну и семантичку структуру филма *Лепи села лепо горе* (1996) Срђана Драгојевића, у чијем се сценарију озбиљно „рачуна” са Дрекавцем. Закључује се да постфолклорно активирање хронотопа, прецизирање аудио–визуелног идентитета Дрекавца путем интернета, као и секундарна, симболичка наративизација овог феномена у књижевности и умјетности, опстају захваљујући медијском дискурсу и специфичној култури памћења.

Тематски зборник са међународног научног скупа настао је у сарадњи Удружења фолклориста Србије и Комисије за фолклористику Међународног комитета слависта.

5 бодова (19/15)

Научни рад на скупу националног значаја, штампан у цјелини:

Члан 19/17

1. Пандуревих, Јеленка: „Други живот друге књиге. Усмена рецепција Вукове збирке данас”. У тематском зборнику: *Вук Стефановић Караџић (1787–1864–2014)*. Научни

скупови Српске академије наука и умјетности, књ. CLVI, Одељење језика и књижевности књ. 27, Београд 2015. 327–347. ISBN 978–86–7025–673–6

У раду се настоје освијетлити контексти који су условљавали рецепцију *Српских народних пјесама* Вука Стефановића Караџића. Рецепција је схваћена у најширем смислу, као конструкција, пренос и прихватање знања, вриједности и представа, као однос различитих идеологија и метанаратива који их прате, а као репрезентативан узорак узима се „књига друга” *Српских народних пјесама* у којој су „пјесме јуначке најстаријих времена”. Отвара се низ питања која се односе на савремено успостављање дистанце или присности са њиховим симболичким потенцијалом, а помјерање на замишљеној линији дефинисаној овим крајностима прати се кроз визуру научних интересовања, културне дипломатије, националног памћења обликованог кроз јавне политике, школски систем и културне праксе, при чему се акценат ставља на закључке који проистичу из савремених теренских истраживања усменог фолклора. У том смислу, овај рад представља и покушај да се савремена рецепција класичног корпуса сагледа изван ареала који се у стручној литератури одређује као „епски динарски базен”, а који чини сјеверозападна Србија, источна Херцеговина, Црна Гора, Косово и Метохија, Далматинска Загора. Грађа забиљежена на подручју сјевероисточних и сјеверозападних дијелова Републике Српске у оквиру теренског истраживања нематеријалног културног наслеђа освијетлила је ову проблематику из перспективе коју одређују теоријски аспекти социологије књижевности и антропологије фолклора, и нарочито, комплекс теоријских приступа који оперишу појмовима друштвено, односно културно памћење. Премда је ријеч о фрагментарном и локализованом истраживању, усмена рецепција друге Вукове књиге данас баца свјетло на различите промјене и односе, карактеристичне не само за издвојене сегменте ове канонске збирке него и за опште токове традиције. Искуство непосредног суочавања претпоставља могућности за даља истраживања и интердисциплинарна тумачења у правцу подршке идеји о еволуцији, или пак оној о трајности структура које чине национални идентитет, и у правцу проблематизовања и преиспитивања фолклористичких премиса о односу ареалног и националног.

2 бода (19/17)

2. **Пандуревих Јеленка, Драгица Панић Кашански, Ирена Медар–Тања:** „Интердисциплинарни аспекти фолклористике: теренски записи између етномузикологије и студија књижевности”. *Научни скуп „Традиција као инспирација”*, зборник радова, Академија Умјетности Универзитета у Бањој Луци, Бања Лука, 2016, 390–405. ISBN 978–99938–27–21–4(АУБЛ)

У раду се представљају разноврсни и разновременски записи народних песама које у првом реду повезују мотиви клетве, али и женског ручног рада, док је контекст који обједињује извођење песме и поједине сегменте процеса настанка текстилних рукотворина свесно занемарен. Акценат се, дакле, ставља на текст, односно вербални аспект „мелопоетске заједнице”. Издавање тематско–мотивског слоја песме упућује на расправу о, у основи, методолошком проблему „употребљивости” етномузиколошке грађе у истраживачком простору који дефинише студиј књижевности, као и на ограничења која се јављају при таквим покушајима. Ауторке закључују да су етнолошки записи, гледано у целини, млађи по постанку, и поузданији у погледу аутентичности, нарочито уколико је реч о аудио или снимцима у дигиталном формату. Записи народних песама који припадају класичном корпусу, односно класичном периоду сакупљања углавном немају нотни запис, нити контекстуалне податке, а често су били подвргнути и редакторским, или интервенцијама записивача. У раду се истиче да је бележење текстова народних песама углавном окончано у првој половини 20. века, док етномузиколошко бележење тек од тог времена доживљава експанзију. Ако се то има на уму, круг варијаната неке песме значајно се проширује, па одређене мотиве или формуле можемо пратити кроз њихове мене од прве половине 19. века па све до данас. Семантички аспекти, међужанровске релације и њихова динамика могу се пратити и у синхроној равни, што се показало на примеру мотива рукотворина. Како најчешће не постоји могућност узајамног и равномерног осветљавања песме као „мелопоетске заједнице”, ауторке закључују да је у овом интердисциплинарном компромису студиј књижевности ипак на добитку.

2 бода (19/17)

3. **Пандуревих, Јеленка:** „Ткачалка терминологија и њена симболика у тумачењу Андрићевог дјела”. *Дело Иве Андрића*, Тематски зборник Одељења језика и књижевности САНУ, књ. 30, Београд: САНУ, Одељење језика и књижевности, 2017, 207–223, ISBN 978–86–7025–773–3

У раду су представљени аспекти Андрићевог дјела који укључују мотиве ткања, испредања и уплитања нити, умијећа и умјетности производње текстила. Наглашена је, уз начело ероса, митска и фолклорна матрица, и женски креативни принцип на коме почива, као и процес у коме обредни симболички образац постаје дио књижевне структуре. Из Андрићевог дјела издвојени су примјери, и представљени као узорак за полифоно књижевно осмишљавање одабраних архетипских структура (ткање, испредање, судбина, живот, смрт, стварање). С друге стране, увидом у функционисање ових мотива у контексту историје идеја и историје приватног живота разоткривана је стратегија Андрићеве нарације која се с једне стране артикулисала као иронијска дистанца, а са друге као моћна метафора аутопоетичког исказа. Текст и ткање нераскидиво су повезани на плану етимологије, а тријада текст–текстура–контекст савременим фолклористима је основна интерпретативна алатка. Ауторка истиче да повезивање ткања и књижевног стварања чини окосницу појединих књижевних теорија феминистичке преовенијенције, попут арахнологије, али и да је ефектна лапидарност Андрићеве метафоре „живог ткања” трајно обиљежила и дискурс о поезици и естетици његовог дјела, и књижевног стварања уопште.

2 бода (19/17)

4. **Пандуревих, Јеленка:** „Вишњићева епска парадигма као нематеријално културно наслеђе”. Тематски зборник са научног скупа *Филип Вишњић – пјесник и бесједник*. Андрићград: Андрићев институт, 2018, УДК 821.163.4.09–13:398 ISBN 978–99976–21–35–1

У овом раду разматрају се разлози, могућности и ограничења да се јуначка епика и пјевање уз гусле у складу са Унесковом Конвенцијом о заштити нематеријалног културног наслеђа из 2003. године разумију као локална и као национална традиција. Актуелност теме у вези је са чињеницом да је овај елемент, присутан у регистрима Републике Србије као и Републике Српске, нужно сагледан као „жива” традиција коју заједнице и појединци признају и преносе као израз свог културног наслеђа, одржавајући, према Унесковој дефиницији, „осјећај идентитета и континуитета”. *Вишњићева епска парадигма* је израз који се у овом раду користи како би се указало не толико на спорадичну неприхватљивост административних рјешења која инсистирају на бризи и очувању културног наслеђа искључиво унутар савремених државних граница колико на неискориштене могућности у погледу заједничких номинација за *Листу репрезентативног нематеријалног културног наслеђа човјечанства*, што су модели које Унеско, заправо, промовише и подржава. Поводом Филипа Вишњића, који има своје постојано мјесто у процесу меморијалне праксе, односно националне културе памћења ауторка поставља начелна питања која се односе на јуначку епику као жанр, и проблем њеног промовисања у контексту политичких инструмената заснованих на „толеранцији”, „људским правима” и „правима мањина” (који су уосталом и налагали помјерање акцента са *пјесме на пјевање*). Како усмене традиције и историјске конструкције неизбјежно имају извјесну дозу искључивости, и трају упркос прокламованим вриједностима које налажу толеранцију и компромис, у овом домену се откривају извјесни парадокси и неуралгичне тачке Унесковог концепта. Ауторка подсјећа да и Унеско признаје да не само феномен нетолеранције него и процеси глобализације, односно социјалне трансформације, такође дају основ и подстицај разним процесима погоршања, нестанка и деструкције нематеријалног културног наслеђа. Јавна дебата у вези са овим Унесковим пројектом у највећој мјери је и усмјерена на друштвене, идеолошке и политичке механизме који се налазе дубоко у позадини бриге за локалне идентитете, рањиве структуре, мале и маргиналне заједнице, и на тим аспектима се у овом раду инсистира.

2 бода (19/17)

5. **Пандуревић, Јеленка** и Саша Кнежевић: „Иструли ми дуња у фиоци. Усменопоетско наслеђе и карика која недостаје”. Савремена српска фолклористика 7 (2019), 97–120. ISBN 978–86–7301–130–1 COBISS.SR–ID 279 190284 UDK 821.163.4.09–1:398”1940–1950”784.71(497.1)”1940/1950”

У раду се разматра проблем дисконтинуитета у поимању националне историје књижевности, у домену који се односи на усменопоетски израз, као и актуелни статус текстова насталих на српском језику и забиљежених 40–их и 50–их година XX вијека, сагледан у контексту националне фолклористике и националне културе памћења. Проблемски аспекти у вези са овим корпусом назначени су у општим цртама, посредством одабраних примјера, и освијетљени из перспективе истраживача суоченог са епистемолошким и идеолошким контроверзама које прате успостављање вертикале, односно стилистичких, симболичких и идентитетских повезница између класичног корпуса и савременог постфолклора. Циљ овог рада усмјерен је на отварање академске дебате, на даље промишљање концептуалних и методолошких питања за проучавање фолклорних, фолклористичких и постфолклорних традиција, које су се преплитале, оспоравале и допуњавале у специфичном и конкретном друштвено–политичком амбијенту друге половине XX вијека. С тим у вези је и одређено да се у форми пролегомене за нека будућа истраживања, понуди само преглед одабраних тематских цјелина и карактеристичних примјера, уз спорадичне критичке осврте на оне сегменте који су, према читалачком и истраживачком искуству аутора, инспиративни за нова интерпретативна читања

2 бода (19/17)

6. **Пандуревић, Јеленка**. „Виталност традиције у савременом фолклорном еротикону Крајишника” У зборнику *Савремено стање идентитета крајишких Срба* (ур. др Душан Иванић). Нови Сад: Матица Српска (у штампи).

У раду се анализирају текстови еротских народних пјесама Срба Крајишника, који функционишу у систему постфолклорне комуникације. Конструкција еротског дискурса посматра се на плану поетике жанра и на плану поетског исказа, а конкретизује на плану учешћа обредних метафора у процесу изградње књижевног текста. Компаративни аспекти у анализи одабране грађе подразумевају различите контекстуализације, које се у овом случају односе на жанровски систем усмене књижевности, ареални тип традиционалне културе, те контекст књижевних топоса, усменопоетских формула и метафора српске усмене традиције. Избор еротских тема и мотива условљен је намјером да се (на одабраној грађи) још једном докаже да идентитетска матрица Крајишника своје упориште има у љубавној пјесми и бећарском/барабинском пјевању, а не само у епском памћењу и историјском предању. С тим у вези, на мјесту закључка преовладава утисак да се у условима „треће културе” виталност фолклорне традиције снажније и непосредније испољава кроз имагинариј завичајности, свакодневице и носталгије, односно, изван институционално посредованог утицаја великих националних наратива и доминантних идеолошко–политичких идентитетских осмишљавања.

Приложена је потврда Матице српске да је рад рецензиран и прихваћен за штампу. Комисија није бодовала овај рад.

Уводно предавање по позиву на скупу националног значаја, штампано у цјелини

Члан 19/14

1. **Пандуревић, Јеленка**: „Народна предања о градовима: усмена историја или културно

памћење”, *Сан о граду II*, Андрићев институт, 2019, 7–29. УДК 821.163.4(497.6)–34:398
ISBN 978–99976–21–53–5. Пленарно излагање

У приступу народним предањима забиљеженим у Босни и Херцеговини феномени усмене традиције и културног памћења представљају се кроз креативни усменопоетски дијалог између фикције, историје и мита. Тврђаве, насеља и грађевине предмет су прича о владарима и власницима, грађењу и задужбинарству, рушењу и освајању, али и о вјеровањима која се везују за остатке рушевина. Предања о градовима свједоче о историји културе и цивилизације подржавајући широко распрострањене наративне типове, при чему се локалне варијанте уграђују у структуре националног памћења конкретизацијом личности, догађаја и историјских конфронтација. Корпус је издвојен из једине цјеловите збирке културноисторијских предања записаних у Босни и Херцеговини (Палавистра 2003), и допуњен разнородним записима на српском језику на основу тематско–мотивских типолошких аналогија, без обзира на жанровску припадност, како би се потврдиле хипотезе о наслојавању митопоетских образаца у процесу усменопоетског осмишљавања националне историје. Избор критеријума (у овом случају наратива о градовима који се обликују посредством женских ликова) долази као посљедица у претходним радовима уочених изоморфних структура у усменопоетској тематизацији и стилизацији феномена *град*. У позадини многих очигледно псеудоисторијских предања назире се реалност друштвених релација и начина живота и стога се, упркос свим анахроним детаљима и непрецизностима у погледу локализације и актера, овај усмени наратив потврђује као примјер слојевите структуре и комплексне конструкције памћења у усменој култури.

6 бодова (19/14)

Прегледни научни рад у часопису националног значаја или поглавље у монографији

истог ранга

Члан 19/12

3. **Пандуревић, Ј. Јеленка:** „Књижевна зоологија као нематеријално килтурно наслеђе. *Canis lupus* и културно памћење”, *Canis lupus између обредне маске и књижевне животиње* (ур. Јеленка Пандуревић и Маја Анђелковић). Крагујевац: Филолошко–уметнички факултет, 2016, стр. 15–38. оригинални научни рад 821.163.41.09:398(082) 821.163.41.09(082) ISBN 978–86–80596–00–6

http://www.filum.kg.ac.rs/dokumenta/izdavastvo/zbornici/Vuk_Zbornik.pdf

Рад је објављен као уводна студија тематског зборника посвећеног усменим, обредним, књижевним, те наративним и симболичким концепцијама које се међусобно укрштају и условљавају. Теоријски и методолошки избори обухватају анималистичке приступе и парадигматске структуре које су иманентне истраживачком простору студија културе. Ауторка указује на семантичке аспекте вука (*Canis lupus*) и успоставља преглед могућих приступа. Интерпретативну матрицу засновану на промишљању моћи, репрезентације и алтеритета потискује у други план зарад прегледне димензије којом се настоје обухватити различите идејне, теоријске и методолошке концепције у интерпретацији анималистичких кодова. Фигура вука се из реалног преводи у митско–фолклорни и поетски простор аргументацијом која потиче из различитих сфера не само читалачког искуства и књижевнотеоријских промишљања, него и антрополошких и херитолошких усмерења. Истиче да је епско памћење посредством формула и пјесничких слика омогућило реконструкцију (махом рационализованих и преосмишљених) елемената магијске праксе претварања у животињу – тотема, као што је маркирање епских јунака „вучјим” обележјима, али и на могућност усменопоетског упућивања на тотемску генетску компоненту. Наглашава да су у дијахронијској перспективи симболички аспекти вука најзначајнију метаморфозу и семантичко усложњавање имали у додиру са хришћанством. Следи представљање социокултурне меморије обредних текстова на примерима „вучјих метафора”. С тим у вези је и приказ начина на које кључни симболи повезују, сажимају и одражавају културне кодове и системе. Истиче да у симболици вука важну улогу има обележје „туђи”, да је вук повезан

са онима који долазе споља (нпр. На свадби, или у обредима који припадају култу предака: коледари/вукови), односно са симболичким преласком границе и различитим граничним, преломним тренуцима или раздобљима. У медијалном делу интерпретативне концепције је усменопоетски текст, позициониран на неједнаким растојњима између обредне и поетске метафоре, који се у првом реду се посматра као вербални израз традиционалне културе и фрагментарни рефлекс митског мишљења. Наглашавајући многоструку кодираност традиционалне слике свијета, која подразумева могућност издвајања животињских кодова и успостављања симболичког статуса сваке животиње донаособ, упућује на примењивост теоријско–методолошких погледа руске семиотичке и етнолингвистичке школе где су хијерархијске структуре и бинарне опозиције од пресудног значаја. У завршном делу подсећа на присуство симболичке фигуре вука у српском песништву 20. века, и отвара могућности за нова интерпретативна читања на релацији усмено–обредно–књижевно.

6 бодова (19/12)

4. **Пандуревић, Јеленка:** „Вукови сљедбеници и противници у *Босанској вили*”. Поглавље у зборнику *За и против Вука 2*. ур. др Сава Дамјанов. Београд: Службени гласник, 2017. 285–321. ИСБН 978–86–519–1937–7.

Лик и дело Вука Стефановића Карацића сагледани су кроз књижевни и полемички дискурс *Босанске виле*, најзначајнијег и најдуговечнијег књижевног часописа Срба у Босни и Херцеговини (1885–1914). Назначен је симболички потенцијал његове стваралачке личности, и то из аспекта рецепције, затим стратегије „измишљања традиције”, односно утицаја на осмишљавање, одржавање, промовисање и проблематизовање етнографске дјелатности. Ауторка наглашава да су научна истраживања у области културе која се односе на узроке и последице делатности Вука Стефановића Карацића спутана контроверзним пројекцијама и контрадикторним одређењима, у распону од признања за допринос системској изградњи националног памћења до субверзије у циљу реконструкције запретених, могућих или имагинарних путева српске културе, писмености и књижевности. Истиче да поглед уназад нужно има исходиште у другим и другачијим друштвеним и политичким датостима, те да је и у овом проблемском и полемичком простору немогуће избећи симплификацију и селекцију, односно фаворизовање онога што се артикулише из перспективе савремених интереса, потреба и концепција. Подсећа да се инсистирањем на одређењу „за” и „против” генерише дискусија која преиспитује савремене културне и јавне политике процењујући често изван контекста ставове и заблуде, пропуштене могућности и изневерена очекивања. У вези с таквим запажањем, ауторка истиче намеру да избором текстова из *Босанске виле* „призове” време затечено на пола пута од Вука до нас, стварне људе и догађаје у историјском судару царевина, и судбоносном сусрету култура на размеђи два века, да на одабраном узорку прикаже интелектуални ангажман једне генерације, која није наша, и да на тај начин допринесе разумевању потребе за периодичним преиспитивањима, и изјашњавањима, „за” и „против” Вука.

Уз зборник је приложена потврда уредника о категоризацији рада.

6 бодова (19/12)

5. **Пандуревић, Јеленка:** „Студеничко памћење и предање као нематеријално културно наслеђе”. Тематски зборник *Културно наслеђе манастира Студенице* (ур. др Маја Анђелковић и др Миљана Матић). Манастир Студеница 2019, 77–101. УДК 316.722:271.222(497.11 Студеница) ISBN 978–86–87345–20–1.

У структури тематског зборника посвећеног културном наслеђу манастира Студенице, рад др Јеленке Пандуревић представља поглавље посвећено нематеријалном културном наслеђу. У прегледном низу, издвојен је комплекс представа и веровања која припадају култу Светог Симеона. Ктиторски гроб као *locus* мироточења обезбедио је Студеници статус сакралног средишта највишег ранга. Масовна окупљања верника

и знатижељника, чувеност и посећеност, учвршћују осећање припадности заједници која студенички комплекс баштини као властито културно наслеђе. Стара и нова сведочења о исцелењу, оздрављењу и зачећу након посете Студеници, које подржавају и одржавају традицију, потпомогнуте су савременим видовима комуникације. Наративни идентитет места употпуњен је историографским пасажима о најстаријој болници, о Савином старању за клонуле и болесне, о рецептурама и лековитости извора који се доводе у везу са Светим Савом. Предање о Светом Сави представља сложenu и слојевиту структуру која у нашем времену опстојава захваљујући фундаменталној идентитетској матрици и културном памћењу српског народа.

Уз зборник је приложена потврда да је Матични научни одбор за језик и књижевност Министарства просвете, науке и технолошког развоја категорисао ово издање категоријом М41 (истакнута монографија/тематски зборник националног значаја), односно категоријом М44 за поглавља у тематском зборнику.

6 бодова (19/12)

6. **Пандуревић, Јеленка.** „Фолклорна култура дјетињства”. У зборнику *Дјечије стваралаштво у предшколским установама* (ур. др Тамара Прибишев Белеслин) Бања Лука: Филозофски факултет, 2020. 98–120. ISBN 978–99976–38–48–9. COBIS.RS–ID 130347777

Истраживање које се у овом раду најављује усмјерено је на испитивање очуваности фолклорне традиције у условима савременог одрастања, контекстуално је подређено теми дјечијег стваралаштва, а тематски усмјерено на проучавање могућности за имплементацију Унескове конвенције о очувању и заштити нематеријалног културног наслеђа у националном систему васпитања и образовања. Прелиминарни пресјек могућих истраживачких аспеката сагледан је у равни фолклорне културе и односа према националном културном наслеђу, затим у равни програмских рјешења васпитно–образовног рада која се у неким сегментима могу сагледати и у континуитету, као специфично наслеђе струке, односно националног система предшколских институција. Због тога што је прво такве врсте, истраживање је нужно морало бити веома широко постављено, како би се најавила и отворила широка и мултидисциплинарна академска дебата у смислу пропитивања основних идејних концепција, системских синхронизација, прихватљивих методичких конкретизација и могућих практичних рјешења.

Уз зборник ја приложена потврда уредника о категоризацији публикације и категоризацији рада др Јеленке Пандуревић.

6 бодова (19/12)

7. **Пандуревић, Јеленка:** „Из историје српске фолклористике. Портрет Вељка Радојевића”. У зборнику *Куле и градови* (ур. Др Снежана Самарџија и др Лидија Делић). Београд: Удружење фолклориста Србије и Балканолошки институт САНУ (у штампи).

У раду се представља етнографска и фолклористичка дјелатност Вељка Радојевића у контексту историје националне књижевности и културе. Наглашавају се идејни аспекти сакупљања и објављивања народне књижевности на прелазу из деветнаестог у двадесети вијек и методолошке недоумице које их прате. Реконструисе се полемички дискурс у вези са овим активностима, као подстицај за савремена дисциплинарна промишљања.

Овај рад је рецензиран, категорисан као оригинални научни рад, и прихваћен за објављивање у публикацији која се налази у штампи. У вези с тим је приложена потврда уредница Зборника. Будући да није приложен примерак објављене публикације, Комисија није бодовала овај рад.

Научни рад на скупу међународног значаја, штампан у зборнику извода радова

19/16

1. **Пандуревић, Јеленка:** „Фолклорни имагинаријум и еротика малих ствари”, *Српски језик, књижевност, уметност*, XIV Међународни научни скуп, ФИЛУМ Крагујевац, октобар 2019. године, 106. ISBN 978–86–80796–44–4

У раду се указује на специфичну стилизацију еротског имагинаријума у дискурсу патријархалне културе, представљене у равни фолклорног текста. У високоформализованом ткиву народне пјесме еротска жудња се исказује посредством малих ствари и открива на маргинама наратива – у баналности сензуалног и сувишности дескриптивног. Накит, одјећа, храна, укуси, звукови, боје наглашавају аспекте чулности у усменопоетском исказу и утврђују сензибилитет за еротске садржаје управо захваљујући инерцији клишеа, односно оквирима усменопоетске формуле. За разлику од експлицитних садржаја, обредних реалија и наративних схема, провокативних, скаредних и дисидентских, али и те како иманентних „народној култури”, чулност и амбијенталност љубавних пјесама проналази своје мјесто у најстрожим антологијским изборима управо захваљујући поетици малих ствари и њиховој дискретности на широком платну традиционалне слике свијета.

3 бода (19/16)

2. **Пандуревић, Јеленка:** „Словенска фолклорна анималистика као оквир за конструисање наративног идентитета”. *Књижевност, култура, фолклор. Питања славистике*. XVI међународни комитет слависта. Савез славистичких друштава Србије. Том 2, 35. ISBN 978–86–917949–6–5 (SSDS)

Рад је објављен у целини у часопису Филолог. Из тог разлога Комисија није бодовала текст објављен у зборнику извода радова.

3. **Пандуревић, Јеленка:** „Методички приступи интерпретацији обредних и митских структура у књижевном тексту”. *Актуелни теоријско–методолошки проблеми проучавања и наставе словенских језика, књижевности и култура*. Међународна научна конференција Комисије за наставу словенских језика и књижевности. Универзитет у Београду, Филолошки факултет 207, 71–74. ISBN 978–86–6153–449–2.

У раду се на примјерима добре праксе разматрају могућности интердисциплинарних приступа у креирању универзитетске наставе књижевности. У средишту интереса је усмени текст позициониран између књижевног и обредног, односно контексти књижевног дјела сагледани у простору који одређују митско мишљење и обредна пракса. Одабрани методички и методолошки аспекти, укрштени на изазовном и креативном пољу хуманистичке интердисциплинарности представљени су као (у пракси провјеравани) модели на првом, другом и трећем циклусу филолошких студија. Коректно разумијевање фолклорних хронотопа, архетипа и колективних представа присутних у традиционалној култури словенских и балканских народа, налаже интердисциплинарност у приступу, која укључује и теренска истраживања савремене праксе, и у том усмјерењу су понуђени конкретни модели организације наставе.

3 бода (19/16)

4. **Пандуревић, Јеленка:** „Свети Сава у усменопоетским записима из Босне и Херцеговине”. *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 49. скуп, Београд 12–16. септембар 2019, 38–39. ISBN 973–86–6153–575–8. COBISS.SR–ID 278971660

У раду се представља фолклорна грађа из Босне и Херцеговине у којој је, у складу са поетиком појединих жанрова, присутан лик Светог Саве. Нарочита пажња је посвећена аналогијама које се на тематско–мотивском плану успостављају између прозних и стихованих облика, као и жанру предања који у овом корпусу заузима истакнуто мјесто. Назначавају се специфичности регионалних и локалних записа, и даје преглед сижејних модела уз коментаре у вези са изворима. Записи се посматрају и у контекстима који учествују у стратегијама културе памћења (светосавске свечаности, школске славе, јубилеји и награде) и осмишљавају у домену „употребе” традиције у процесима изградње и очувања националног идентитета.

3 бода (19/16)

Научни рад на скупу националног значаја, објављени у зборнику извода радова

Члан 19/18

1. **Pandurević, Jelenka:** „*Srpkinja* u kontekstu očuvanja i zaštite nematerijalnog kulturnog nasljeđa”, Okrugli sto: *Jelica Bernadžikovska – etnografinja, pedagoškinja, književnica...*, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, *Knjiženstvo, teorija i istorija ženske književnosti na srpskom jeziku do 1915. godine*, 26. novembar 2016. godine, 16–17. ISBN 978–86–6153–373–0

У раду је представљена улога Јелице Беловић Бернаджиковске, главне уреднице алманаха Српкиња, у промовисању женског ручног рада и очувању традиције обраде текстила у њеним симболичким и прагматичким аспектима. Усмјеравајући се и ка идејама грађанског активизма чији јер циљ очување српског националног идентитета у мултикултурној Аустроугарској кроз афирмацију, презентацију и унапређење текстилне радиности, и његовање традиционалне умјетности ручног рада као женског културног наслеђа, Беловићка и остале уреднице Српкиње су на идејном плану успјеле да остваре онај срећни спој културне политике и одрживог развоја који нашим савременицима готово редовно измиче.

1 бод (19/18)

2. **Pandurević, Jelenka, Dragica Panić Kašanski:** „Poetika i praksa epsko–lirskih pjesama iz Bosne i Hercegovine”, 1. naučni i umetnički simpozijum Muzika između teorije i prakse, 30–31. oktobar 2015. Novi Sad: Akademija umetnosti, 37. ISBN 978–86–88191–51–7 COBISS.SR–ID 300226055

У раду се даје преглед извора за изучавање епско–лирске поезије, од првих познатих записа до најновијих теренских записа, узимајући у обзир и носаче звука, односно објаве на интернету као валидне показатеље народне естетике. Посебна пажња се посвећује облицима музичке пратње савремених епско–лирских pjesama које се изводе уз кордофоне инструменте, као и тематици савременог стваралаштва у односу на старији слој.

1 бод (19/18)

3. **Пандуревић, Јеленка**, Медар–Тања Ирена, Панић Кашански Драгица: „Научна истраживања у култури и нематеријално културно наслеђе”, *Владо С. Милошевић, етномузиколог, композитор и педагог, Традиција као инспирација*. Бања Лука: Академија умјетности, 2017, 67. ISBN 978–99938–27–20–7 COBISS.RS–ID 5796888

У раду се разматра функција фолклористичких теренских истраживања у процесу имплементације Конвенције о очувању и заштити нематеријалног културног наслеђа (Унеско 2003). У средишту су проблеми теоријске, термилошке и методолошке природе који се посматрају на основу искуства и резултата рада на пројекту „Проучавање и заштита нематеријалног културног наслеђа Републике Српске” Актуелизују се и проблеми учешћа научне заједнице у креирању културне политике, те интердисциплинарна рјешења у осмишљавању и реализацији научноистраживачких пројеката у култури.

1 бод (19/18)

4. **Пандуревић, Јеленка**: „Симболичко мапирање Косова, Старе и Јужне Србије на страницама *Босанске виле*”. *Савремена српска фолклористика VII, Косовска битка у историји и традицији*. Крушевац, 21–23. јуни 2019. Удружење фолклориста Србије и Универзитетска библиотека „Светозар Марковић” Београд. стр. 55, ISBN 978–86–7301–127–1 (UBSM)

Рад је објављен у целини у часопису Зборник Матице српске за језик и књижевност. Из тог разлога Комисија није бодовала текст објављен у зборнику сажетак.

5. **Пандуревић, Јеленка, Анђелковић, Маја**: „Литерарност свједочења о женском искуству рата и свакодневици живота у позадини”. *Међународна научна конференција Век српске голготе 1915–2015*. Косовска Митровица, Србија 18–20. 9. 2015. Зборник резимеа, 181–183. ISBN 978–86–6349–047–5.

Приватна писма из времена Великог рата предмет су књижевноантрополошке анализе, с циљем да се освјетли контекст комуникативне ситуације која условљава стварање једног новог, хибридног жанра српске књижевности на граници усменог и писаног, индивидуалног стварања и колективне цензуре. Из корпуса који је приредио Владислав Пандуревић (Српска писма из Светског рата 1914–1918) изабрана су женска писма и писма упућена женама у намери да се јасније позиционира улога носилаца фолклорне традиције у процесу успостављања клишетираног обрасца „писма војнику”. Умијеће памћења и преношења формула, односно стварање и модификовање стихованих форми, позиционира ове наративе у оквиру фолклористике, као и неконзистентан наративни ток и искорак из реторичког обрасца епистоле у правцу усменог казивања о свакодневици. Писма војнику нису само свједочанства о ратном страдању, него и лични, породични и колективни наративи о човјеку, времену и простору. Ова у извјесној мјери маргинализована свједочанства историје освјетљавају многоструку дискурзивних пракси које их одређују као књижевни текст, и у извјесној мјери интегришу као (фрагментарну) грађу за социјалну историју српског народа, али и за поетичка проучавања српске усмене књижевности.

1 бод (19/18)

Приказ књиге - Члан 19/43

Јеленка Ј. Пандуревић, „Култура маргине (Соња Петровић, *Сиромаштво у фолклорној традицији Срба од XIII до XIX века. Прилог проучавању народне културе*. Београд: Издавачко предузеће Албатрос Плус, 2014, 492 стр.)“, *Књижевна историја* 47 (2015) 155, стр. 299-303.

1 бод (19/43)

Јеленка Ј. Пандуревић, „Крвца од образа и томе слично (Крв: књижевност, култура. Ур. Мирјана Детелић и Лидија Делић, Београд: Балканолошки институт САНУ, 2016, 452. стр)“, *Фолклористика* 2/2 (2017), стр. 229-255.

1 бод (19/43)

Научноистраживачки пројекти

Члан 19/21 и 19/22

1. Руководилац пројекта *Проучавање и заштита нематеријалне културне баштине Републике Српске*, Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци (2011–2017).

3 бода (19/21)

2. Руководилац пројекта *Занемарени архиви књижевног и културног наслеђа*, Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци (2019–2020).

3 бода (19/21)

3. Програмски руководилац прве фазе (*Canis lupus између обредне маске и књижевне животиње*) пројекта *Усмено, обредно, књижевно*, ФИЛУМ Крагујевац (2015)

3 бода (19/21)

4. Сарадник на пројекту *Љетња школа фолклористике (Евиденција и дигитализација нематеријалне културног наслеђа БиХ)*, Академија умјетности Универзитета у Бањој Луци (2016).

1 бод (19/22)

5. Истраживач на пројекту *Мултидисциплинарни дијалог са културним наслеђем*, Природно–математички факултет Универзитета у Бањој Луци (2018–2019).

1 бод (19/22)

6. Истраживач на пројекту *Културни идентитет–реалност кроз научну визију*, Природно–математички факултет Универзитета у Бањој Луци (2019–2020).

1 бод (19/22)

7. Истраживач на пројекту *Дјечје стваралаштво у предшколским установама*,

Филозофски факултет (2019–2020).

1 бод (19/22)

Уређивање научне монографије или тематског научног зборника међународног значаја

Члан 19/23

1. Др Јеленка Пандуревић је гост–уредник (са др Смиљаном Ђорђевић Белић) темата у часопису *Књижевна историја* под називом „Фолклор НОБ–а: изазов постсоцијалистичке и постјугословенске хуманистике“. Приложена потврда у вези са уредничким пословима.

8 бодова (19/23)

Уређивање научне монографије или тематског зборника националног значаја

Члан 19/25

1. **Пандуревић, Јеленка** и **Маја Анђелковић** (ур.) *Canis lupus између обредне маске и књижевне животиње*, Крагујевац : Филолошкоуметнички факултет, 2016 (Чачак : Универзал). – 326 стр. ISBN 978–86–80596–00–6, COBISS.SR–ID 228279564 http://www.filum.kg.ac.rs/dokumenta/izdavastvo/zbornici/Vuk_Zbornik.pdf

Зборник је настао као резултат рада са студентима трећег циклуса Студијског програма филологије Филолошко–уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу, у оквиру курса *Усмени текст између књижевног и обредног*, који је, као одговорни наставник по позиву, држала др Јеленка Пандуревић. Ово је прва је у низу публикација које објављују резултате рада на пројекту *Усмено, обредно, књижевно*. Сам пројекат је подржан од стране Министарства за културу и информисање Републике Србије, као допринос развоју друштвене одговорности студената и наставника. То се, у овом конкретном случају, односи на научну и стручну подршку имплементацији Конвенције Унеска о заштити нематеријалног културног наслеђа (Унеско, 2003). Објављени су рецензирани радови студената који су настали у процесу реализације предиспитних обавеза на курсу др Јеленке Пандуревић, и претходно изложени на Округлом столу *Canis lupus између обредне маске и књижевне животиње*. Свака тема подразумевала је анализу статуса митолошког и обредног текста у књижевној обради. Овако задан угао посматрања провоцирао је нова читања националне и светске књижевности, из аспекта архетипских представа, теренских фолклорних записа и палимпсестних наслојавања у која улазе сегменти реалног, митског, фолклорног и поетског простора, уз подршку не само антропологије, фолклористике, књижевних студија, него и историје уметности. Лингвистичка и етнолингвистичка истраживања значајно партиципирају у овако замишљеном приступу књижевности, као и актуелни идеолошки и политички, односно медијски дискурс.

5 бодова (19/25)

2. Др **Јеленка Пандуревић** члан је уређивачког одбора научног зборника *Тимок. Фолклористичка и лингвистичка теренска истраживања 2015–2017*. Народна библиотека „Његош“ Књажевца и Удружење фолклориста Србије 2018. године (Београд: Донат граф) ISBN 978 – 86–87537–88–0 COBISS:SR–ID 263981580.

<http://biblio–knjazevac.org/izdavastvo/knjazevackim–krajem>

5 бодова (19/25)

Уређивање научног часописа националног значаја

Члан 19/26

Др Јеленка Пандуревић је члан Уредништва часописа *Липар, Лицеум и Фолклористика*

<http://www.lipar.kg.ac.rs/>

<http://www.liceum.kg.ac.rs/>

<http://www.folkloristika.org/>

3 бода (19/26)

Критичко издање научне грађе

Члан 19/38

1. **Пандуревић, Јеленка**, Славица Гароња Радованац (прир.): *Етнографска збирка Архива САНУ. Преглед рукописне грађе*, Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци, Бања Лука, Босна и Херцеговина, 2019. ISBN 978-99955-58-55-0.

Др Јеленка Пандуревић уредила је и приредила (заједно са др Славицом Гароња Радованац) рукопис др Илије Николића *Преглед рукописних збирки народних умотворина у Архиву САНУ (1886-1966)*. Уз одвојене уводне студије др Јеленке Пандуревић (*Невоље с наслеђем. Ко узме кајаће се, ко не узме, кајаће се*, стр. 29-39) и др Славице Гароња Радованац (*Етнографска збирка Архива САНУ: један неиспуњен аманет Стојана Новаковића*, стр. 11-25), у којима је представљен настанак и историјат Етнографске збирке Архива САНУ, питање њеног (не)објављивања у распону од идеолошких разлога и промене основне концепције и методологије рада, до отвореног негирања аутентичне вредности у периоду након Другог светског рата, затим специфичност грађе и њен значај за научна истраживања, као и контроверзе које се јављају у научној литератури у вези са овим корпусом. Важно је нагласити да је *Преглед* др Илије Николића био више од четири деценије у рукопису, и то у једном једином примерку. Научна јавност је, захваљујући овом уредничком и приређивачком подухвату, добила поуздан и систематичан увид у рукописе који се чувају у Архиву САНУ, а који сведоче о мало познатој и мало коришћеној фолклорној грађи (521 рукопис од 163 различита сакупљача, уз две збирке „непознатих сакупљача“). Овај преглед урађен је по поузданим научним стандардима. Уз редни број, име и наслов рукописа, сигнатуру, време приспећа и регион, дат је и кратак опис рукописа, жанровске карактеристике и стручна процена. Ова књига је изузетно користан приручник за савремена архивска истраживања националног наслеђа.

2 бода (19/38)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА:

223

г) Образовна дјелатност кандидата:

Образовна дјелатност прије последњег избора/реизбора

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) сврстаних по категоријама из

Рецензирани универзитетски уџбеник који се користи у земљи

Члан 21/2

1. **Пандуревић, Јеленка, Маја Анђелковић:** *Кратка историја писма, књиге и библиотека.* Универзитетски уџбеник. Универзитет у Бањој Луци–Филолошки факултет – народна и универзитетска библиотека Републике Српске (Бања Лука, 2014), 267 стр. ISBN 978-99938-30-77-1 COBISS:RS-ID 4699928

Члан комисије за одбрану докторске дисертације

Члан 21/12

1. Данијела Петковић, *Јунак и сиже у процесу епског моделовања.* Докторска дисертација, Филолошки факултет универзитета у Београду (2013) – члан комисије

Члан комисије за одбрану завршног рада на другом циклусу

Члан 21/14

1. Дуња Војводић, *Ветрановићева фигура ренесансне жене: митолошка Еуридика и библијска Сара,* мастер рад, ФИЛУМ; Крагујевац (2013). (члан комисије).
2. Марија Брајковић, *Симболички приказ антагонизма телесног и духовног у средњовековној књижевности,* мастер рад, ФИЛУМ, Крагујевац (2013). (члан комисије).

Члан комисије за одбрану завршног рада на првом циклусу

Члан 21/18

1. Енеа Хотић Марчета, *Бановић Страхиња у епској пјесми и драми;*
 2. Рада Чоловић, *Праштање Бановић Страхиње;*
 3. Александра Стошић, *Сукоби међу браћом и братоубиство у српској народној епци;*
 4. Спасојевић Драгана, *Лик мајке у народним баладама;*
 5. Макивић Биљана, *Народна предања у Гласнику Земаљског музеја (1889-1940).*
- Студентске анкете:
Просјечна оцјена 4.14

Други облици међународне сарадње (конференције, скупови, радионице, едукација у иностранству

Члан 21/10

1. Међународни састанак слависта у Вукове дане, *Књижевност и стварност,* Београд–

Тршић 2007. године

2. Међународни научни скуп *Српски језик, књижевност, уметност*, на тему *Књижевност, друштво, политика*, Крагујевац 2007. године
3. Међународни научни скуп *Синхроничко и дијахроничко изучавање врста у српској књижевности*, Нови Сад 2007. године
4. XVII MIЖHAPOДНИЙ CЛAВICTИЧНИ КОЛОКВИУМ, присвячений пам'яті слов'янських першопросвітників святих Кирила і Мефодія, *Исторія, мова, література та культура слов'янських народів: концептуальні питання*, Л'вів, UKRAINE, 2008. године.
5. Међународни састанак слависта у Вукове дане, *Место приповетке у српској књижевности*, Београд–Тршић. 2008. године
6. Międzynarodowa konferencja slawistyczna *Mapa kulturowa nowej Europy: miasta, szlaki, podróże*, Instytut Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska 2008. године
7. Међународни научни скуп *Српски језик, књижевност, уметност*, на тему: *Интеркултурни хоризонти: Јужнословенске/европске парадигме и српска књижевност*, Крагујевац 2008.године
8. I међународна интердисциплинарна конференција *Балкански фолклор као интеркултурни код*, у организацији Instytutu Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Obrzycko, Пољска 2009.
9. Међународни научни скуп *Српски језик, књижевност, уметност*, на тему: *Жене: род, идентитет, сексуалност, књижевност*, Крагујевац 2010. године.
10. Међународни састанак слависта у Вукове дане, *Место приповетке у српској књижевности*, Београд–Тршић. 2010. године
11. Међународни научни скуп *Српски језик, књижевност, уметност*, на тему: Бог: књижевност, култура и криза идентитета
12. *Belief Narrative Genres. International Society for Folk Narrative Research* – Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet. Novi Sad, 2012.
13. Међународна конференција *Савремена српска фолклористика*, Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет, Нови Сад 2013.
14. Међународна конференција *Савремена српска фолклористика*, Удружење фолклориста Србије – Вукова задужбина 2014.
15. Међународни научни скуп *Вук Стефановић Караџић (1787–1864–2014)*; САНУ–Матица Српска– Академија наука и умјетности Републике Српске – Институт за српски језик САНУ – Вукова задужбина, Београд 2014.
16. 3rd International Conference Ohrid–Vodici 2015 – *Rethinking the framework of Interdisciplinary cooperation between Cultural Heritage, Local Economic Development Tourism and Media/17–19. 01. 2015*; Institute for Sociocultural Anthropology of Macedonia

Образовна дјелатност последије последњег избора/реизбора
(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) и број бодова сврстаних по категоријама из члана 21.)

Менторство кандидата за степен трећег циклуса

Члан 21/11

1. Ана Станковић, *Наратолошки и имаголошки аспекти предања, докторска дисертација*, ФИЛУМ Универзитета у Крагујевцу) – ментор. Одбрањено 11. 9. 2020.

7 бодова (21/11)

Менторство кандидата за степен другог циклуса

Члан 21/13

1. Александра Марјановић, *Кратке говорне умотворине из Босне и Херцеговине. Историјат записа и индексирање фолклорне грађе*, магистарски рад, Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци – ментор. Одбрањено 15. 9. 2018.

4 бода (21/13)

Менторство кандидата за степен првог циклуса

Члан 21/18

1. Јована Павловић, *Краће говорне форме у функцији развоја говора*. Завршни рад на првом циклусу, 2018. (ментор)
1 бод (21/18)
2. Драгана Тодоровић, *Анализа збирке приповједака „Записи протином руком” Сретена Стојановића*. Завршни рад на првом циклусу, 2018. (ментор)
1 бод (21/18)
3. Јулија Опачић, *Јуначка иницијација у епским пјесмама Петрановићеве збирке*. Завршни рад на првом циклусу, 2021.(ментор)
1 бод (21/18)
4. Наташа Кецман, *Усмена књижевност у часопису „Народно стваралаштво. Фолклор”*. Завршни рад на првом циклусу, 2021. (ментор)
1 бод (21/18)

Члан комисије за одбрану завршног рада на првом циклусу

Члан 21/14

1. Славојка Продановић, *Књижевност, култура и идеологија у календарима „Просвјета” (1905–1914)*, магистарски рад, Филолошки факултет Универзитета у

Бањој Луци (2018) – члан комисије.

2 бода (21/14)

Гостујући професор на универзитетима у државама насталим на тлу бивше СФРЈ
(ангажман у трајању од најмање једног семестра)

Члан 21/6

1. Филолошко – уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Студијски програм филологије – докторске студије; Одговорни наставник за предмет Усмени текст између књижевног и обредног.

5 бодова (21/6)

Гостујући професор на универзитетима у државама насталим на тлу бивше СФРЈ
(ангажман у трајању од краће од 30 дана)

Члан 21/8

1. „Народне пјесме из Босне и Херцеговине”, предавање по позиву, Филозофски факултет Ниш, 26. мај 2016.
2. „Између ткања и књижевног стварања”, предавање по позиву, Филолошки факултет Универзитета у Београду, 16. март 2017.
3. „Фолклорни еротикон. Топоси и метафоре” предавање по позиву, Филолошки факултет Универзитета у Београду, 10. мај 2018.

3 бода (21/8)

3 бода (21/8)

3 бода (21/8)

Други облици међународне сарадња (конференције, скупови, радионице, едукација у иностранству)

Члан 21/10

1. X међународни научни скуп Српски језик, књижевност, уметност, Филолошко–уметнички факултет у Крагујевцу, 23–25. X 2015.
2. Међународна научна конференција *Век српске голготе 1915–2015*, Филозофски факултет Универзитета у Приштини, Косовска Митровица, 18–20. 09. 2015.
3. Prvi naučni i umetnički simpozijum „Muzika između teorije i prakse”, Novi Sad, 30–31. oktobar 2015.
4. XIII међународни славистични четенија, Софииски универзитет „Св. Климент Охридски”, Софија, 21–23 април 2016.
5. Научни скуп *Савремена српска фолклористика IV*, у организацији Филозофског

факултета Универзитета у Источном Сарајеву, Филолошког факултета Универзитета у Бањалуци, Удружења фолклориста Србије, Института за књижевност и уметност, Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” и Вукове задужбине, Пале, Босна и Херцеговина, октобар 2016.

6. Округли сто *Јелица Беловић Бернациковска – етнографкиња, педагошкиња, књижевница...*, Филолошки факултет, Универзитет у Београду, 26. новембар 2016.
7. Научна конференција *Маскарадът в селото и в града*, Община Перник, Регионален исторически музей – Перник, Перник, 27.01.2017.
8. Други међународни научни скуп *Српско језичко и књижевно наслеђе на простору данашње Црне Горе. Српски језик и књижевност данас*, Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Матица српска у Новом Саду, Матица српска – Друштво чланова матице српске у Републици Српској, Подгорица, 26–28. мај 2017.
9. Међународна конференција Комисије за наставу словенских језика и књижевности Међународног комитета слависта, *Актуелни теоријско-методолошки проблеми проучавања и наставе словенских језика, књижевности и култура*, Филолошки факултет Универзитета у Београду 23. и 24. јуни 2017. године.
10. *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, Међународни славистички центар, Београд, 14–18. октобар 2017.
11. Научни скуп *Дело Иве Андрића*, Српска академија наука и уметности, Београд, 13–14. децембар 2017.
12. *XXVI міжнародний славистичний колоквиум*, Міністерство освіти і науки України, Львівський національний університет імені Івана Франка, Інститут славистики, Філологічний факультет Університету Баня-Луки, Львів, 17–18. травня 2018 рок
13. XVI међународни конгрес слависта, Међународни комитет слависта, 20–27. августа 2018, Београд.
14. Међународни научни скуп *Савремена српска фолклористика VI*, 2–4. новембар 2018. године у Тршићу
15. Међународни научни скуп *Савремена српска фолклористика VII*, Косовска битка (1389) у историји и традицији. Савремена словенска фолклористика, 2019. у Крушевцу
16. *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане (49. скуп)*, Међународни славистички центар 12–16. септембар 2019.
17. *Међународни научни скуп Савремена српска фолклористика VIII*. Словенски фолклор и књижевна фантастика. Удружење фолклориста Србије и Комисија за фолклористику при Међународном комитету слависта, 27–29. септембар 2019.
18. XIV међународни научни скуп *Српски језик, књижевност, уметност*. ФИЛУМ, Крагујевац 25. и 26. октобра 2019.

3 бода (21/10)

Студентска анкета

Љетњи семестар 2015/16.

Народне баладе – 3,78

Љетњи семестар 2016/17.

Српска народна књижевност – 4,12

Српска народна књижевност (вјежбе) – 4,20

Српска народна књижевност 2 – 3,73

Народна књижевност 2 – 4,50

Зимски семестар 2017/18.

Српска народна књижевност 1 – 3,96

Српска народна књижевност – 3,67

Љетњи семестар 2017/18.

Српска народна књижевност – 4,73

Српска народна књижевност (вјежбе) – 4,64

Српска народна књижевност 2 – 4,27

Српска народна књижевност (вјежбе) – 4,32

Зимски семестар 2018/19.

Српска народна књижевност 1 – 4,60

Љетњи семестар 2018/19.

Српска народна књижевност – 4,03

Српска народна књижевност 2 – 4,85

Зимски семестар 2019/20.

Књижевност за дјецу – 3,62

Књижевност за предшколску дјецу – 2,81

Просјечна оцјена 4,11

8 бодова (Члан 25)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА:

42

д) Стручна дјелатност кандидата:

Стручна дјелатност кандидата прије последњег избора/реизбора
(Навести све активности сврстаних по категоријама из члана 22.)

Стручни рад у часопису националног значаја са рецензијом

Члан 22/4

1. Пандуровић, Јеленка: „Пагански елементи Савиног лика (примјери из савремене

српске поезије)”, *Крајина*, III – 9/10 (2004) 9–21.

**Остале стручне и професионалне активности на Универзитету и ван Универзитета
које допринос угледу Универзитета**

Члан 22/22

1. **Пандуревић, Јеленка:** *Српска енциклопедија*, I том (А – Б), одреднице: *Балада, народна; Билтен Института за проучавање фолклора; Босанска вила*. Српска академија наука и уметности (Београд) и Матица српска (Нови Сад), 2010;
2. Међународни научни скуп *Критичке и културолошке студије у пост-југословенском простору*, Бања Лука 2011.
3. *Статус српске књижевности у БиХ*, округли сто, Матица српска, Друштво чланова Матице српске у Републици Српској, Бања Лука 2011.
4. *Књижевност и традиција*, Међународни научни скуп, Филозофски факултет Источно Сарајево, мај 2012.
5. Међународни научни скуп *Први свјетски рат: одраз у књижевности, језику и култури*, Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет, Бања Лука, 13–14. октобар 2014.
6. Научни скуп „Дани Владе Милошевића – Традиција како инспирација”, у организацији Академије умјетности Универзитета у Бањалуци, Бањалука, Босна и Херцеговина, април 2015.
7. *Друштвена афирмација жена кроз историју/ Жене у служби стваралаштва*; Европска асоцијација иноваторки и предузетница – Асоцијација европских иноватора– Асоцијација иноваторки НОВА; Европска конференција иноваторки, Бања Лука 2013.
8. Научни скуп *Традиција као инспирација*, Дани Владе Милошевића; Универзитет у Бањој Луци 2014.
9. Фестивал науке у организацији Министарства науке и технологије Републике Српске, радионица „Фолклорна орнаментика” приређена у сарадњи са Архитектонским факултетом Универзитета у Бањалуци, новембар 2014.

Сарадник на стручном пројекту (селективно)

Члан 22/12

1. Члан стручног тима Гендер центра Владе Републике Српске на регионалном пројекту *Родна анализа читанки и учioniчке праксе у региону Балкана (2005–2007)*.
2. Члан стручног тима из Републике Српске на заједничком пројекту Министарства

просвјете и културе Републике Српске и Министарства образовања Федерације Босне и Херцеговине *Заједничка језгра наставних планова и програма за основну школу (2003–2005)*

3. Члан стручног тима из Републике Српске на заједничком пројекту Министарства просвјете и културе Републике Српске и Министарства образовања Федерације Босне и Херцеговине *Заједничка језгра наставних планова и програма за средњу школу (2003–2005)*

Стручна дјелатност кандидата (послије последњег избора/реизбора)
(Навести све активности и број бодова сврстаних по категоријама из члана 22.)

Уредник часописа, књиге или континуираног умјетничког програма (у трајању дужем од девет мјесеци) у земљи

Члан 22/8

1. Одговорни уредник едиције „Баштинар” коју издаје Центар за фолклористику и студије културе.
2. Уредник је књиге: Валентина Милекић и Данијела Јелић, *Народне здравице. Грађа и коментари*, Бања Лука: Филолошки факултет, 2017, 251 стр. ISBN 978-99955-58-36-9 COBISS.RS-ID 6407448.

Подстицај за настанак ове књиге дошао је из искуства фолклористичког и лингвистичког рада на терену, који су ауторке овог издања стицале као сараднице на пројекту *Проучавање и заштита нематеријалног културног наслеђа Републике Српске* (2011-2017), чији је носилац био Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци, а руководилац др Јеленка Пандуревић. Истраживање је реализовано током четири академске године (2012-2016) и осим теренског рада и проучавања предметне литературе обухватило је и семинарске традове студената србистике. Записи народних здравица су систематизовани, а затим тумачени у интердисциплинарном кључу, указано је на њихов фолклористички и лингвистички, али и друштвени и културни значај, као и на интертекстуалну функцију коју остварују у савременој српској поезији.

3 бода (22/8)

Стручне и професионалне активности на Универзитету и ван Универзитета које доприносе угледу Универзитета (селективно)

Члан 22/22

1. Члан Комисије за фолклор Међународног комитета слависта, <http://www.slavika.org/folklor/>
2. Члан Комисије за методiku наставе словенских језика и књижевности Међународног комитета слависта

2 бода (22/22)

	2 бода (22/22)
3. Члан Удружење фолклориста Србије (члан Управног одбора)	2 бода (22/22)
4. Члан Друштва чланова Матице српске из Републике Српске	2 бода (22/22)
5. Члан Центра за фолклористику и студије културе (предсједник)	2 бода (22/22)
6. Координатор је и контакт особа за међународну сарадњу Филолошког факултета са:	
<ul style="list-style-type: none"> - Институтом за књижевност и уметност у Београду, - Балканолошким институтом САНУ (Београд), - Институтом за славистику Руске академије наука (Москва) - Институтом за етнологију и фолклористику при Бугарској академији наука (Софија). 	2 бода (22/22)
7. Сарадник на пројекту Института за књижевност и уметност у Београду <i>Речник књижевних и културних студија</i> .	2 бода (22/22)
8. Рецензент	
<ul style="list-style-type: none"> - научних часописа: <i>Филолог</i>, <i>Књижевна историја</i>, <i>Фолклористика</i>, <i>Наслеђе</i>, <i>Лицеум</i>; - зборника <i>Савремена проучавања језика и књижевности</i>; - студентских радова на СТЕС–у 2017. и 2019; - научних монографија др Лидије Делић, <i>Змија, а српска</i>. Вишеград: Андрићев институт, 2019. ISBN 978–99976–21–42–9 COBISS.RS–ID 8372760; и др Саше Кнежевића, <i>У тавници сунце огријало</i>, Београд: Филип Вишњић, 2019, ISBN 978–86–6309–193–1 COBISS.RS–ID 268588812. 	2 бода (22/22)
9. Експерт за нематеријално културно наслеђе са сертификатом Унеска.	2 бода (22/22)
10. Члан Програмског одбора међународних научних конференција <i>Савремена српска фолклористика</i> (2016, 2019)	2 бода (22/22)
11. Учесник са рефератом на Међународном научном скупу <i>Philologia Serbica</i> на тему Србистика данас: проблеми и перспективе савременог тумачења српског језика, књижевности и културе, Филолошки факултет, Бања Лука, 23–26. марта 2016.	2 бода (22/22)

12. Учесник са рефератом на Научном скупу *Традиција како инспирација*, Дани Владе Милошевића, у организацији Академије умјетности Универзитета у Бањалуци, април 2016.
2 бода (22/22)
13. Учесник са рефератом на Научном скупу *Филип Вишињић – пјесник и бесједник*. Андрићград и Вишеград: Андрићев институт, 2018.
2 бода (22/22)
14. Учесник са пленарним рефератом на Научном скупу *Сан о граду II*, Андрићев институт, Андрићград – Вишеград, 2018.
2 бода (22/22)
15. Учесник са рефератом на Научном скупу *Србистика данас на тему: Политика у српском језику књижевности и култури*. Катедра за србистику, Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци, 30. 03. 2019. у Бањој Луци.
2 бода (22/22)
16. Учесник с рефератом на Научном скупу *Сан о граду IV*. Андрићград–Вишеград: Андрићев институт, 2020. (онлајн).
2 бода (22/22)
17. Руководилац Катедре за србистику Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци
2 бода (22/22)
18. Руководилац Студијског програма српског језика и књижевности Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци
2 бода (22/22)
19. Координатор пројекта *Осам вијекова Српске православне цркве – Осам вијекова духовности, књижевности и културе* (2019), који се уз подршку Републичког секретаријата за вјере реализовао на Филолошком факултету УНИБЛ.
2 бода (22/22)
20. Координатор пројекта *Дани фолклористике на Филолошком факултету* (мај 2019).
2 бода (22/22)
21. Одржала јавно предавање „Фолклорна традиција о Светом Сави”. Филолошки факултет УНИБЛ 11. 11. 2019. године
2 бода (22/22)
22. Члан Комисије Министарства просвјете и културе за пројекте у области издавачке

делатности	2 бода (22/22)
23. Члан Комисије за полагање стручних испита за наставнике у основним и средњим школама.	2 бода (22/22)
24. Члан Комисије за оцену научноистраживачких пројеката на конкурс са суфинансирање Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво	2 бода (22/22)
25. Члан Комисије за оцену докторанада на конкурс за суфинансирање Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво	2 бода (22/22)
26. Члан Комисије за полагање стручног испита у библиотечкој делатности.	2 бода (22/22)
27. Стални сарадник Министарства просвјете и културе Републике Српске на основу уписа у Регистар стручњака у култури Министарства просвјете и културе Републике Српске (бр. 46), као теоретичар књижевности и књижевни критичар (07.06/052–9847/19–55) и научноистраживачки рад у култури (07.06/052–9847–1/19–55).	2 бода (22/22)
28. Организатор Округлог стола „Националне науке и јавне политике”, 29. 03. 2019.	2 бода (22/22)
29. Члан комисије за израду елабората за релиценцирање Студијског програма учитељског студија на Филозофском факултету Универзитета у Бањој Луци.	2 бода (22/22)
	Укупно: 61
УКУПАН БРОЈ БОДОВА:	(223+42+61) 326

Други кандидат и сваки наредни ако их има (све поновљено као за првог кандидата)

III. ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

На Конкурс за наставника на ужу научну област Српска књижевност и култура са компаратистиком и теоријом књижевности, који је објављен у Гласу Српске и на веб

страници Универзитета у Бањој Луци 10. 02. 2021. на основу Одлуке број 01/04-3.230/21 од 01. 02. 2021. године, пријавила се др Јеленка Пандуревић, ванредни професор Универзитета у Бањој Луци. Увидом у пријаву, Комисија је установила да је кандидаткиња доставила сву документацију тражену Конкурсом, те да испуњава све посебне и опште услове прописане *Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Бањој Луци, Статутом Филолошког факултета и Правилником о поступку и условима избора наставника и сарадника на Универзитету у Бањој Луци*, за избор у звање редовног професора.

Др Јеленка Пандуревић је на Универзитету у Бањој Луци провела по један изборни период у звању асистента, вишег асистента, доцента и тренутно је у звању ванредног професора (до 06. 07. 2021. године). Наставно-научно веће Филолошког факултета на седници одржаној 11. 12. 2020. године подржало је предлог Катедре за србистику за избор наставника на ужу научну област Српска књижевност и култура са компаратистиком и теоријом књижевности, и на седници одржаној 12.03.2021. именовало Комисију за преглед конкурсног материјала и писање извештаја у саставу: др Бошко Сувајџић, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду, ужа научна област Српска књижевност (председник), др Снежана Самарџија, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду, ужа научна област Српска књижевност (члан) и др Ранко Поповић, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци, ужа научна област Српска књижевност и култура са компаратистиком и теоријом књижевности (члан).

Квантитативном и квалитативном анализом научних радова и књига, које је др Јеленка Пандуревић објавила у периоду од последњег избора (јули 2015. године), као и квалитативном анализом других параметара предвиђених наведеним законским и подзаконским актима, Комисија је утврдила да кандидаткиња испуњава све услове за избор у звање редовног професора: приложено је 5 књига (од чега су **2 научне монографије**), више од **8 научних радова са рецензијом**, затим докази о **реализованом менторству** на сва три циклуса студија, уз **студентске анкете** и остали докази о постигнутим резултатима у настави, односно сарадњи са културним и институцијама од јавног значаја, као и докази о веома интензивној **међународној сарадњи у области науке и високог образовања**, на основу којих је утврђен значајан допринос кандидаткиње академској и широј заједници.

Аналитичке способности, владање грађом и литературом, даровитост, способност књижевно-историјске контекстуализације и књижевно-теоријске синтезе, који су дошли до изражаја већ у првој научној монографији (2015) професорке др Јеленке Пандуревић, одликују и њене потоње студије и монографије. Кандидаткиња је у њима испољила познавање националне историје и културе, историје бележења и изучавања народне књижевности, теорије усмене и писане речи, уз темељно читање и тумачење фолклорне грађе (објављене и рукописне), као и властитих теренских записа. Захваљујући зналачки

примењеном научном синкретизму, научни прилози др Јеленке Пандуревић представљају драгоцен допринос реконструкцији различитих модела стилизације народног песништва, бољем сагледавању поетике појединих облика и динамичних односа између усмених и писаних родова и врста. На овом комплексном истраживачком подручју кандидаткиња је постигла изузетне резултате и придружила се најзначајнијим савременим српским фолклористима. Студије др Јеленке Пандуревић, које одликују акрибичност и озбиљност мултидисциплинарног приступа, концентрисане су око неколико књижевнотеоријских, књижевноисторијских и сродних научних области:

1. Поетика формуле и стилизација фундаменталних чинилаца усменопоетског система, односно система традиционалне културе (сижејни модел, категорија јунака, родне улоге, просторни, временски, биљни и животињски кодови);
2. Компаративно сагледавање књижевних дела српских писаца у контексту мита и фолклора (Иво Андрић, Милош Црњански, Бранко Ћопић, и др.);
3. Књижевно и културно наслеђе Срба у Босни и Херцеговини, аналитички, антологијски и редакторски приступи фолклорним збиркама *Босанске виле* и Архива САНУ, као и прегледне синтезе;
4. Теоријски, методолошки и аналитички приступи теренском истраживању савременог фолклора;
5. Мултидисциплинарни приступи теоријама, механизмима и динамици изградње и очувања колективних идентитета (књижевност, фолклор, народно предање, масовна култура и постфолклорна комуникација, антропологија фолклора, методолошки и методички приступи феномену нематеријалног културног наслеђа, артикулација и реализација идентитетских садржаја у васпитно-образовном процесу).

У сваком од назначених сегмената проучавања огледа се редак дар за прецизну артикулацију и таксономију, разумевање фолклорног модела света и стабилних семантичких структура које условљавају и усмеравају архаично мишљење и певање, као и изражен сензибилитет за препознавање тих истих структура у модерној и нама савременој семантици, књижевној комуникацији и идентитетској артикулацији.

У објављеним радовима и монографијама др Јеленка Пандуревић показује висок степен аутономије у промишљању феномена усмене и писане културе, лакоћу кретања кроз различите хуманистичке дисциплине (студије мита, етнологију, фолклористику, књижевне теорије, културну антропологију), упућеност у велики и разноврстан фолклорни корпус, драгоценост интересовање за нематеријално културно наслеђе, и семантичко-структуралистичку заинтересованост за културу као систем.

Др Јеленка Пандуревић је подједнако посвећена и наставно-педагошком раду и научним истраживањима. То потврђују њена ангажовања на свим нивоима студија, од основних до

докторских, и на великом броју наставних предмета на више студијских програма, као и резултати студентских анкета.

Др Јеленка Пандуревић учествовала је на више међународних и националних пројеката и конференција, као руководилац, организатор и научник. Овој великој радној енергији придружују се улоге ментора и уредника, руковођење Катедром за србистику и Студијским програмом српског језика и књижевности, као и конструктиван удео у раду комисија којима је циљ реализација и унапређење наставе и науке, културних и јавних политика.

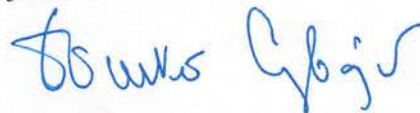
Због свих наведених оцена и ставова, у сегментима и закључку реферата, Комисија једногласно предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци и Сенату Универзитета у Бањој Луци да др Јеленку Пандуревић унапреди у звање редовног професора.

Уколико се на Конкурс пријавило више кандидата у Закључном мишљењу обавезно је навести ранг листу свих кандидата са назнаком броја освојених бодова, на основу које ће бити формулисан приједлог за избор

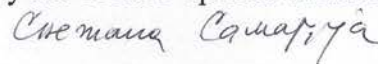
У Београду и Бањој Луци,
марта 2021. године

Потпис чланова комисије:

Др Бошко Сувајцић, редовни професор,
Филолошки факултет Универзитета у Београду,
ужа научна област Српска књижевност,
предсједник



Др Снежана Самарџија, редовни професор,
Филолошки факултет Универзитета у Београду,
ужа научна област Српска књижевност, члан



Др Ранко Поповић, редовни професор,
Филолошки факултет Универзитета у Бањој
Луци, ужа научна област Српска књижевност и
култура са компаратистиком и теоријом
књижевности, члан



IV. ИЗДВОЈЕНО ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

<p>(Образложење члан(ов)а Комисије о разлозима издвајања закључног мишљења.)</p>
--

У Бањој Луци, дд.мм.20гг.године

Потпис чланова комисије са издвојеним
закључним мишљењем

1. _____
2. _____